

BERNARD SCHOLZ-REITER
PREDSJEDNIK YERUN-a

**Napredak
talenata
na svim
razinama**

str. 5.

POSEBNI PRILOG ZA VISOKO OBRAZOVANJE, ZNANOST I UMJETNOST ■ 23. travnja 2021. ■ Br. 39 **NOVI LIST**

STRATEŠKA SURADNJA SVEUČILIŠTE U RIJECI I JADRAN GALENSKI LABORATORIJ

Inovacijski ekosustav u farmaceutskom sektoru

Suradnja Sveučilišta u Rijeci i JGL-a ogleda se u zajedničkim kompetitivnim istraživačkim projektima, stručnoj suradnji na razvoju GMP laboratorija na Odjelu za biotehnologiju te postojećim studijskim programima, a ključno je pokretanje modernog studija Farmacije koji će osigurati stjecanje kompetencija potrebnih za izazove moderne farmaceutske industrije

str. 2. i 3.

ZNANSTVENO-EDUKATIVNI CENTAR NA CRESU

**Moise donosi
revitalizaciju
i promiče
demokraciju**

str. 8. i 9.

OTVORENA LOGOPEDSKA AMBULANTA NA KAMPUSU

**Podizanje kvalitete
logopedskih usluga**

str. 4.

Piše
**Snježana PRIJIĆ
SAMARŽIJA**

DAMIR ŠKOMRLJ

Umjetna inteligencija

Vjerojatno nema uzbudljivije suvremene teme od pitanja razvoja i primjene umjetne inteligencije i drugih disruptivnih tehnologija u našim životima. Od glorifikacije do sotonizacije, od oduševljavanja futurističkim scenarijima do tehnoloških fobija, ova tema se prometnula u kontroverzu koja zahtijeva razborite rasprave. Izgledno je da će digitalizacija ubrzati i olakšati iscrpljujuće birokratske postupke čekanja u bankama, ambulantama i referadama, povećat će razinu sigurnosti, dostupnost zdravstvenih i obrazovnih usluga. Realno je, jednako tako, da će dovesti do povećanja stresa zbog potrebe savladavanja tehnološke logike, dovesti će i do gubitka privatnosti i do sveopće kontrole, ali i do različitih oblika ekstremizacije društva. Pandemija je dramatično ubrzala ovaj neizbježni društveni proces, ali i sve dileme koje ga prate. Upravo zato, paralelno s ubrzanim razvojem kapaciteta i kompetencija vezanih uz umjetnu inteligenciju, trebamo ubrzano razvijati i kapacitete koji će nam pomoći da, kao društvo i pojedinci, apsorbiramo promjenu. Među mnogim umjetničkim obradama mogućih svjetova novih tehnologija, kulturni status stekla je antologijska serija Crno ogledalo (Black Mirror), čija je prva epizoda objavljena prije točno deset godina. Iako je najavljivana kao distopijska znanstveno-fantastična vizija, već i sada živimo neke scenarije iz serije. Primjerice, u epizodi Nosedive, društveni status svake osobe ovisi o njezinom rejtingu, koji se kreira temeljem lajkova ili ocjena koje dobiva od drugih. I najmanji otklon od očekivanog ponašanja, pogreška i neljubavnost se kažnjavaju, a osobni stavovi i loše raspoloženje nisu tolerirani.

Svijet postaje idiokratska, prigrupa, umjetna i licemjerna melasa gdje su gospodari tvoje sudbine poznati i nepoznati drugi koji te kontinuirano ocjenjuju i o kojima ovisiš. Epizoda Arkangel, otvara relevantnu temu posljedica kontrole proizašlih iz razumljive želje da se zaštite najbliži. Majka svoju kćer prati sofisticiranom aplikacijom kako bi znala gdje se nalazi, kako se osjeća i kako reagira u situacijama koje je mogu oneraspoložiti, unesrećiti ili povrijediti. Tehnologija stvorena kako bi štitila pretvara se u instrument uništenja, jer je nemoguće kontrolirati sebe kada imamo priliku kontrolirati druge. Još jedna izvrsna epizoda (Hated in the Nation), prikazuje svijet gdje se organiziraju internetske hajke na odabrane mete te ilustrira kako su društvene mreže idealan medij za manipuliranje govorom mržnje i masovnim histerijama. Na koncu, uništeni su i mete i napadači. Shut Up and Dance potresno oslikava posljedice gubitka privatnosti, kroz prikaz izloženosti ucjeni zbog posjedovanja podataka o nama koji se daleko lakše pribavljaju zlouporabom nove tehnologije. Poruka je da posljedice korištenja umjetne inteligencije, očekivano ili neočekivano, mogu biti opasne jer potiču ponašanja izvor kojih nije u tehnologiji, već u nama samima. Ljudi masovno komuniciraju putem društvenih mreža, ali još i češće putem komunikacijskih platformi poput Vibera i WhatsAppa, ili novijih Signala ili Telegrama. Novi je trend razvijanje chat aplikacija za komunikaciju s institucijama. Zainteresirani ili potencijalni korisnici usluga obraćat će se chatbotovima koji će s njima komunicirati i odgovoriti na njihova pitanja. I mi, na sveučilišnoj mrežnoj stranici, imamo sovu URI, chatbot koji brzo odgovara na pitanja studenata ili posjetitelja, uvijek je dostupna i ne zahtijeva vještine i vrijeme za pretraživanje mrežnih stranica. Naša URI uči iz komunikacije, tako da će s vremenom i obzirom na pitanja biti sve mudrija i moći sve preciznije odgovoriti na sve više pitanja.

Međutim, i chatbotovi mogu rezultirati neočekivanim posljedicama. Prije pet godina pokazalo se da društvena mreža u samo jednom danu može od nevine umjetne inteligencije stvoriti fašista. Twitter je eksperimentirao s profilom Tay, chatbotom koji je emulirao razgovorne obrasce devetnaestogodišnje Amerikanke i trebao testirati ponašanje umjetne inteligencije u konverzacijskim kontekstima. Tay je trebala, kroz razgovore na Twitteru, strojno naučiti kako biti što vjernija imitatorica ljudske sudionice u običnoj i ugodnoj konverzaciji. Međutim, ponavljanjem razgovornih obrazaca i sentimentata koji su se širili društvenom mrežom, Tay je uskoro postala netolerantna i prepuna predrasuda. Za manje od 15 sati, vjerovala je da je feminizam kancerogeni kult, a 'naučila' je i da je ateizam totalitarizam kojeg je izumio Hitler. Premda ovo može biti shvaćeno i kao dobra šala, najrjeđe je ozbiljno pitanje hoće li tehnologija izvući najgore osobine čovječanstva, agresivne predrasude i neznanje. Dok je nama poznato pred-digitalno društvo različitim metodama naučilo držati našu prirodu i predrasude pod kontrolom, pa i prikrivati razinu neznanja, čini se da opasnost prijeti upravo od nas, a ne od same tehnologije. Umjetna inteligencija je samo produžetak naše (ne)inteligencije. Od mehanizma za oporavak i otpornost do višegodišnje financijske otmotnice, digitalna tranzicija prioritet je fondova Europske Unije, pod čime se podrazumijeva alociranje sredstava za razvoj STEM područja i informacijskih komunikacijskih tehnologija. Trebamo biti svjesni da društvene znanosti i humanistika ne smiju ostati po strani. Nužno je ozbiljno shvatiti da interdisciplinarnost ovdje nije samo fraza, nego alarm koji već zvoni.

More ideja ~~~~~ More ideas

Znanje je veliko onoliko koliko je velika njegova upotreba

Snaga svake kompanije, baš kao i svakog grada, leži prije svega u intelektualnoj snazi njenih ljudi, zaposlenika, odnosno građana

STRATEŠKI PRIORITET INTENZIVNA SURADNJA SV

Izgradnja ino u farmaceut

Sveučilište u Rijeci svojim znanstvenim i stručnim kapacitetima predstavlja respektabilnu instituciju koja pruža suvremene spoznaje u ostvarivanju razvojnih i obrazovnih ciljeva već dugi niz godina. JGL daje svesrdnu potporu osnivanju studija Farmacije pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Njime će se značajno osnažiti ta deficitarna struka u Hrvatskoj, kao i stručni kadrovi u domenama ljekarničke skrbi, razvoja farmaceutskih proizvoda, kontrole kvalitete, proizvodnje, distribucije te sigurne i učinkovite upotrebe lijekova

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Suradnja Sveučilišta u Rijeci i JGL-a je naš strateški prioritet za naredno razdoblje, od 2021. - 2025. godine - kaže rektorica Sveučilišta u Rijeci prof. dr. Snježana Prijić Samaržija te dodaje da su za to u proteklom razdoblju stvorene pretpostavke kroz zajedničke kompetitivne istraživačke projekte, stručnu suradnju na razvoju GMP laboratorija na Odjelu za biotehnologiju, te postojeće studijske programe.

- Ključno nam je pokretanje modernog studija Farmacije, nadamo se već od ove godine, koji će osigurati stjecanje kompetencija potrebnih za izazove moderne farmaceutске industrije, ali i proširiti istraživanja u suradnji s Farmaceutsko biokemijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu. Sve to ne bi bilo moguće bez izvrsne suradnje Sveučilišta i JGL-a, ali i vizije Ive Usmiani koja izvrsno pozna sveučilište jer je dugi niz godina bio predsjednikom Savjeta Sveučilišta u Rijeci. Radi se o suvremenom i iznimno sposobnom lideru koji je okupio iznimno profesionalan tim s kojim izvrsno surađujemo, a u kojem bih izdvojila Marinu Pulišić koja je bila i članica našeg Odbora za osiguranje kvalitete, ali i Matu Poropata, Dunju Siuc Valković i mnoge druge sjajne stručnjake. Držim da je naša intenzivirana suradnja na izgradnji inovacijskog ekosustava u farmaceutskom sektoru prirodna jer se radi o institucijama koje nastoje pratiti europske i svjetske trendove povezivanja akademije i industrije s ciljem sinergijskog efekta koji će dodatno osnažiti naša istraživanja, edukaciju i transfer znanja u zajednicu. Naravno, povezuje nas zajednički stav da naša regija treba iskoristiti postojeće komparativne prednosti, a to je u ovom slučaju snažan i utjecajan JGL koji može regiju profilirati u europskom lidera u farmaceutskom području, ali i europski umreženo i prepoznato Sveučilište. Imamo velike zajedničke planove i na razvoju Centra TransMedRi - koji bi počivao na translaciji istraživanja u kojima smo predvodnici u Hrvatskoj u kliničku praksu Kliničkog bolničkog centra Rijeka i daljnji razvoj i proizvodnju, ne samo cjepiva, nego i biotehnoloških lijekova u JGL-u - kako bismo ne samo našu regiju već i Hrvatsku učinili središtem inovativne i visoko kompetitivne I&R djelatnosti.

Sve tri strane su svjesne i izazova vezanih za ovakve inovativne sinergijske iskorake javnog i privatnog sektora, poglavito one vezane uz nedostatna ulaganja u istraživanje i razvoj, no držimo da imamo puno razumijevanja na nacionalnoj razini za daljnje zagovaranje ovog strateški važnog projekta. Naravno, na koncu dobrobit se mora primarno odraziti na kvaliteti života građana, na povećano zapošljavanje, privlačenje novih talenata, poticajnu internacionalizaciju i dolazak novih ljudi u regiju, ali i na nadstandarde u obrazovnom i javnozdravstvenom sektoru, ističe rektorica.

Kapitalno intenzivna industrija

Sustavnim ulaganjem u intelektualni kapital kompanije, odnosno u znanja i kompetencije zaposlenih, u istraživanje i razvoj novih proizvoda, u bliskost s kupcima, kao i kontinuiranim investiranjem u suvremenu tehnologiju u izradi i kontroli lijekova, JGL je, kroz dosadašnjih 30 godina djelovanja, strpljivo gradiu svoju tržišnu poziciju te iz lokalnog laboratorija izrastao u prvu hrvatsku i internacionalnu farmaceutsku kompaniju prepoznatljivog identiteta. Pritom, kaže predsjednik Upravnog odbora Ivo Usmiani, važno je naglasiti kako je farmaceutska industrija, kao rijetko koja druga, kapitalno vrlo intenzivna, s visokim ulaznim barijerama u smislu tehnološke platforme, razvoja novih proizvoda, registracija koje moraju zadovoljiti visoke zahtjeve u pogledu sigurnosti, djelotvornosti i

čakvoće, te GMP i GLP certifikacija. Poslovati u njoj znači vješto balansirati između kratkoročne profitabilnosti i dugoročno održivog rasta, odnosno u ravnoteži konstantno držati projekte razvoja, koji su u pravilu investicija, i projekte rasta koji ih slijede.

- Sve mudre i skromne države i kompanije svoje ograničene resurse usmjeravaju u pomno odabrana područja i proizvodne sektore s visokom dodanom vrijednosti koja su globalno izvožno orijentirana. Smatram da je upravo farmaceutski sektor u kojemu posluje JGL strateški iznimno značajan za Hrvatsku, budući je svoju konkurentnost već odavno dokazao na globalnom tržištu zdravlja. To je industrija koja kontinuirano raste, investira i izvozi, te ima veliki multiplikativni faktor. Naš je cilj u JGL-u od samih početaka bio nadmašiti očekivanja te osigurati zadovoljstvo kupaca kreiranjem provjerenih, efikasnih, inovativnih, modernih i prilagođenih proizvoda, uz ekološku ravnotežu i socijalni progres. U ostvarivanju ovog strateškog cilja koristimo znanje kao glavni resurs, zalažući se da upravo kapital stvaralačkoga ljudskog znanja prednjači u odnosu na kapitalne prirodne dobara i rutinskog rada. Smatram da snaga svake kompanije, baš kao i svakog grada, leži prije svega u intelektualnoj snazi njenih ljudi, zaposlenika, odnosno građana. Vjerujući kako u prijenosu znanja i inovacija u gospodarstvo i društvene djelatnosti, sveučilišta imaju aktivnu ulogu, naša kompanija dugi niz godina sudjeluje u suradnjama znanstvene i

Ivo Usmiani, predsjednik Upravnog odbora JGL-a

VEUČILIŠTA U RIJECI I JADRAN GALENSKOG LABORATORIJA

inovacijskog ekosustava u biotehnoj djelatnosti

Kompanija će dio svojih aktivnosti kontrole kakvoće i stabilnosti lijekova od sada izvoditi na Odjelu za biotehnologiju

gospodarske zajednice, s ciljem umrežavanja i jačanja intelektualnog kapitala. Sveučilište u Rijeci svojim znanstvenim i stručnim kapacitetima predstavlja respektabilnu instituciju koja nam pruža suvremene spoznaje u ostvarivanju razvojnih i obrazovnih ciljeva već dugi niz godina.

JGL daje svesrdnu potporu osnivanju studija Farmacije pri Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Njime ćemo značajno osnažiti tu deficitarnu struku u Hrvatskoj, kao i stručne kadrove u domenama ljekarničke skrbi, razvoja farmaceutskih proizvoda, kontrole kvalitete, proizvodnje, distribucije, kao i sigurne i učinkovite upotrebe lijekova, najavljuje Usmiani.

Promicanje razvoja inovativnosti

Dodajući da je znanje veliko onoliko koliko je velika njegova upotreba, Usmiani kaže da je od samih početaka djelovanja želja JGL-a aktivno pridonositi umrežavanju realnog sa znanstveno-nastavnim i istraživačkim sektorom, promicati razvoj inovativnosti, transfera tehnologije i znanja, a s projektom studija Farmacije i stvoriti jedan prirodan bazen koji će moći podržavati propulzivni rast sektora.

JGL kontinuirano i stabilno raste i kako širimo svoje poslovanje, odnosno povećavamo kapacitete, imamo kontinuiranu potrebu za zapošljavanjem kadra sa specifičnim znanjima. Osnivanje studija Farmacije s predloženim studijskim programom, odgovarao bi općim i specifičnim potrebama za znanjem, vještinama i kompetencijama djelatnika u farmaceutskoj industriji i ljekarnama te označio postavljanje kvalitetne platforme za daljnji razvoj grada Rijeke kao centra farmaceutsko-biotehnološkog razvoja. Vjerujem da studij ima predispozicije prerasti u fakultet. Naime, na taj način sustavno se uključujemo u »Strategiju farmaceutске industrije EU« koja podrazumijeva kaskadiranje ciljeva na obrazovni sustav. Također, razvijajući integriranu infrastrukturu i stvarajući inovativni

ekosustav industrije i znanosti, projekt prati obrazovnu strategiju EU-a te se prirodno naslanja na razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. godine, kao i njene strateške ciljeve u okviru pametne specijalizacije, kaže Usmiani.

U procesu formiranja studija Farmacije maksimalno je angažiran vrlo široki, ekspertni projektni tim koji je sinergijski nastojao iznjedrati vrijedan kurikulum koji balansira znanja i vještine u ljekarničkom, odnosno industrijskom segmentu farmacije.

U tom smislu, Sveučilište u Rijeci, odnosno njegove sastavnice Medicinski fakultet i Odjel za biotehnologiju, kao nositelj projekta uz JGL, na čelu s rektorom prof. dr. Snježanom Prijić-Samaržija, vrlo se ambiciozno i angažirano uključilo u realizaciju ovog kompleksnog poduhvata. Uz UNIRI, puno nam znači angažman i podrška Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu na čelu s dekanicom prof. dr. Jasminom Lovrić uz još nekoliko profesora iz ekspertnih farmaceutskih predmeta, zatim prof. dr. Siniše Tomića, ravnatelja HALMED-a, te Hrvatskog farmaceutskog društva i Hrvatske ljekarničke komore, ističe Usmiani.

Upravo je JGL nedavno uložio i 1,2 milijuna kuna u GMP laboratorij na Odjelu za biotehnologiju koji je dobio i certifikat HALMED-a, a Usmiani kaže da su to bili zajednički napori, ulaganja i vizija koji su doveli do laboratorija u kojemu će se obavljati analize sastava lijekova i koji će pridonositi gospodarstvu regije i samoodrživosti odjela.

Spajanje realnog i istraživačkog sektora

Izuzetno smo ponosni što smo, nakon više od godinu dana zajedničkog rada, došli do rezultata, odnosno GMP certifikata HALMED-a, kojim se Odjel biotehnologije Sveučilišta u Rijeci upisuje u bazu proizvođača lijekova. Riječ je o projektu spajanja realnog sektora sa znanstveno-nastavnim i istraživačkim sektorom, kojim promičemo razvoj inovativnosti, transfera tehnologije i znanja. JGL

će ovom suradnjom biti ojačan za znanstvenu podršku u sklopu unapređenja postojećih lijekova i podrške pri razvoju novih lijekova. Ista će ujedno pridonijeti i rasterećenju resursa JGL-a, odnosno još intenzivnijoj posveti ulaganjima u znanja i dugoročna iskustva naših djelatnika u području sterilnih farmaceutskih oblika. Naime, kompanija će dio svojih aktivnosti kontrole kakvoće lijekova i stabilnosti lijekova od sada izvoditi na Odjelu za biotehnologiju, pri čemu se, u prvom koraku, radi o suradnji na farmaceutskim oblicima tableta i kapsula. Važno je naglasiti i kako je proizvodna dozvola EU karaktera, što znači da je važeća za cijelu Europu, što Odjelu, uz poslovanje s JGL-om, omogućava i širenje usluga kontrole kvalitete lijekova na ostale subjekte iz EU-a ili iz trećih zemalja ako žele prometovati u EU-u, objašnjava Usmiani.

Ujedno dodaje i da u provedbi nacionalne razvojne strategije do 2030. godine, njenih strateških ciljeva, kao i u okviru pametne specijalizacije, Sveučilište u Rijeci i JGL već godinama razvijaju integriranu infrastrukturu i stvaraju inovativni ekosustav industrije i znanosti. Kao rezultat takvog umrežavanja i sinergijskog učinka je osnivanje Odjela za biotehnologiju i istraživanje lijekova Sveučilišta u Rijeci 2009. godine, u čijem su studijskom programu JGL-ovi stručnjaci uključeni od samih početaka u smislu prenošenja znanja i vještina generacijama studenata. Na tom temelju, Senat Sveučilišta u Rijeci JGL-u je dodijelio status nastavne baze Odjela za biotehnologiju.

Jasna komunikacija

Međutim, riječko sveučilište nije jedina visokoškolska institucija s kojom JGL surađuje, jer predsjednik Upravnog odbora kaže da u sklopu projekata koje financira Hrvatska zaklada za znanost, djelatnici Istraživanja i razvoja suradnici su znanstvenicima s Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu na projektima istraživanja koji su povezani uz oblike koje i sami

razvijaju - nazalne i oftalmološke proizvode, a znanstvenici s FBF-a sudjeluju u njihovim projektima svojom ekspertizom. Također, prema potrebama, unutar projekata surađuje se i s Institutom Ruđer Bošković, Fakultetom kemijskog inženjerstva i tehnologije, Prirodoslovno-matematičkim fakultetom te Dipartimento di Scienze del Farmaco iz Padove.

Mislim da je trend ovakvih suradnji dobro poznat velikim hrvatskim kompanijama i izvoznicima. Nedovoljna ulaganja u istraživanje i razvoj, posebice iz poslovnog sektora, uz neadekvatan model financiranja sveučilišnih i znanstvenih organizacija, onemogućavaju postizanje punog potencijala hrvatskog istraživačkog sektora, te posljedično ograničavaju njegovu produktivnost i učinkovitost. Početak suradnje je ponekad otežan jer nije kod svake znanstveno-istraživačke organizacije lako i transparentno naći koje usluge nude i s kojim znanjima i kompetencijama raspolažu, te o kojim se troškovima radi, pa se suradnja uglavnom nastavlja na osobna poznanstva i pojedinačne upite. Smatram, stoga, da je jasna komunikacija sa strane akademsko-sveučilišne zajednice i znanstvenih instituta poželjan prvi korak. Drugo, industriji je bitno da zaštiti barem neko vrijeme svoje investicije u inovacije, stoga nova otkrića prvo patentira, a tek onda objavi, dok se akademiji vrednuju prvenstveno javne publikacije, a jednom kad objavite članak o svom otkriću, ne možete ga patentirati, zaključuje Usmiani. Iviriu vitraciam te adem consum se teatque tanum taeffrent quas sendam iustiam est pori int, maio, norus? Itin diisquam omper iaeccurs inati, fac occi talatima, es vatqui intem aute corunihilis cilius adducion sessidii tellem illu condemura rehem esse tem, us oc, utus vivit. Nos, ego efachuc obsenatus nique moltors uloctorum mium es ex morta re menium in pri periveraed mant? Andeporunum susquit con auctus, C. Palemus? Ludefactesse nes hilient, quam. Hor aucon vas co ius, vit publiis senatiu quos occipse opublicis

Suradnja s Medicinskim fakultetom

JGL je prošlu godinu okrunio Rješenjem o dodjeli bespovratnih sredstva Europske unije iz programa »IRI 2« u visini od 14 milijuna kuna, za realizaciju ulaganja u razvoj inovativnog spreja za nos na bazi prirodnih sastojaka s antivirnim djelovanjem.

Radi se o projektu koji gradimo u partnerstvu s Centrom za proteomiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, na čelu s prof. dr. Stipanom Jonjićem i njegovim znanstvenim timom, te suradnicima iz znanstveno-istraživačkih organizacija - Odjelom za biotehnologiju, Farmaceutsko-biokemijskim fakultetom i Prirodoslovno-matematičkim fakultetom iz Zagreba, i drugima. Grupi na čelu s prof. Jonjićem zadatak je odabir malih prirodnih molekula koje pružaju zaštitu od rinovirusa, a u sklopu projekta istraživat ćemo i tehnologiju dehidracije mora, prvenstveno sa suradnicima s Biotehnologije, ističe Usmiani. Međutim suradnja tu s Medicinskim fakultetom ne prestaje, jer JGL na Znanstveni centar izvrsnosti Medicinskog fakulteta računava i u kontekstu proizvodnje cjepiva.

U Znanstvenom centru izvrsnosti za virusnu imunologiju i cjepiva je desetak kvalitetnih virologa, virusnih imunologa i molekularnih biotehologa. Predvodi ih profesor Jonjić, a bave se vektorskim cjepivima. S obzirom na to da već surađujemo, siguran sam da bismo i na ovom polju mogli postići snažnu, dugoročnu sinergiju u istraživanju i razvoju, kao i proizvodnji biotehnoških lijekova, osobito uz realizaciju projekta »TransMedRi«. Smatram da već u periodu oporavka treba razmišljati o razvijanju dugoročne otpornosti sustava kako bismo što bolje odgovorili na nove i slične izazove za zdravlje koje nam može donijeti budućnost. Međutim, kompleksan znanstveni poduhvat proizvodnje cjepiva uz jakog licencnog partnera, osim podrške i angažmana akademske zajednice, zahtijeva i vrlo jasan stav, fokusirano strateško opredjeljenje i potporu države. U skladu s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine, realizacijom proizvoda visoke dodane vrijednosti kao što su cjepiva, smatram da bismo mogli uspješno osigurati samodostatnost i neovisnost države, ojačati kapacitete javnog zdravstva te zadržati i dodatno umrežiti visok nivo ekspertnog znanja koje imamo. Financiranje ove vrste investicije kroz, primjerice EU sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost, moglo bi biti ključna poluga transformacije hrvatskog gospodarstva i povećanja njegove produktivnosti i konkurentnosti na vrlo kompetitivnom EU tržištu, napominje Usmiani.

U prijenosu znanja i inovacija u gospodarstvo i društvene djelatnosti, sveučilišta imaju aktivnu ulogu

S projektom studija Farmacije će se stvoriti jedan prirodan bazen koji će moći podržavati propulzivni rast sektora

LOGOPEDSKI CENTAR UNILOG PRVA LOGOPEDSKA AMBULANTA UNUTAR SVEUČILIŠTA

Sinergija struke i znanosti podiže kvalitetu logopedskih usluga

Sveučilište u Rijeci potpisalo je s KBC-om Rijeka, kao sveučilišnom nastavnom bazom iz područja biomedicine i zdravstva, Sporazum o provedbi aktivnosti u okviru Logopedskog centra Sveučilišta u Rijeci. Cilj Sporazuma je osiguravanje suradnje u trajnom i dugoročnom stvaranju uvjeta za obrazovanje studenata logopedije te pružanju logopedskih usluga lokalnoj zajednici. U skladu sa Sporazumom osiguran je prostor u prizemlju zgrade Sveučilišnih odjela na sveučilišnom Kampusu u kojem se smjestila Logopedska ambulanta

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Svake godine 16. travnja obilježava se Svjetski dan glasa s ciljem povećanja svjesnosti stanovništva o važnosti očuvanja struktura uključenih u generiranje glasa. Sveučilište u Rijeci, KBC Rijeka i studij Logopedije taj su dan ove godine obilježili otvaranjem Logopedске ambulante u Kampusu, a riječ je o jedinstvenom modelu u Hrvatskoj, jer na jednom mjestu su, u okviru visokoškolske ustanove, smješteni ambulanta, Logopedski centar UNILOG i studij Logopedije. Taj jedinstven model rezultat je sinergije sveučilišta, KBC-a Rijeka i Grada Rijeke te Primorsko-goranske županije koji financijski prate rad ambulante.

Naime, Sveučilište u Rijeci potpisalo je s KBC-om Rijeka, kao sveučilišnom nastavnom bazom iz područja biomedicine i zdravstva, Sporazum o provedbi aktivnosti u okviru Logopedskog centra Sveučilišta u Rijeci. Cilj ovog Sporazuma je osiguravanje suradnje u trajnom i dugoročnom stvaranju uvjeta za obrazovanje studenata logopedije te pružanju logopedskih usluga lokalnoj zajednici. U skladu sa Sporazumom osiguran je i namjenski prostor u prizemlju zgrade Sveučilišnih odjela na sveučilišnom Kampusu na adresi Ulica Radmile Matejčić 2, koji je sveučilište opremilo nemedicinskom opremom i preuzelo podmirivanje troškova režija, dok je KBC organizirao rad logopeda i konzilijarne uloge liječnika specijalista te instalirao odgovarajuću informatičku podršku i infrastrukturu za pristup bolničkom informacijskom sustavu (BIS).

Rasterećenje Zavoda

Rad u ambulanti zajednički koordiniraju pročelnici Centra za logopediju, doc. dr. Zdravko Kolundžić i Zavoda za audiologiju i fonijatriju, dr. Diana Maržić,

Otvorenje ambulante okupilo je predstavnike sveučilišta, KBC-a, Grada Rijeke te Primorsko-goranske županije

a radi se o izdvojenoj ambulanti Zavoda za audiologiju i fonijatriju KBC-a Rijeka koja ima za cilj integraciju teorijskog znanja i praktičnog rada u struci studentima logopedije. Ujedno je i ambulanta za pružanje logopedskih usluga ranog otkrivanja, procjene, dijagnostike, interpretacije i rehabilitacije poremećaja govora, glasa, jezika, gutanja, slušanja, čitanja i pisanja, kao i općenito svih oblika komunikacije, namijenjena svima kojima je preporučeno logopedsko testiranje i tretmani, kako djeci, tako i odraslima.

Otvarenje nove ambulante Zavoda za audiologiju i fonijatriju KBC-a Rijeka jednim dijelom znači rasterećenje rada u Zavodu, no s druge strane, snažnu povezanost sa studijem Logopedija, što je izrazito važno, ne samo radi educiranja i stjecanja praktičnih vještina budućim logopedima, već i za konstantno usavršavanje

i napredak struke, posebice mladim novozaposlenim logopedima, koji ovu mogućnost rada shvaćaju kao bliže otvaranje djelatnosti široj zajednici kojoj gravitiraju i susjedne županije.

Otvorenje Logopedске ambulante ujedno je i najava budućih napora sveučilišta da u Kampusu iznađe nove prostore i stvori preduvjete za otvaranje dodatnih zdravstvenih i srodnih sadržaja u suradnji s lokalnom zajednicom.

Simpozij

Navodeći da su poremećaji glasa, posebno funkcionalni, među rijetkim poremećajima koje je moguće značajno smanjiti prevencijom i provođenjem vokalne edukacije, doc. dr. Kolundžić ističe da je to posebno značajno kod osoba koje svoj glas koriste kao sredstvo rada i kojima poremećaji glasa, osim privremenih teškoća govorne

komunikacije otežavaju/one-mogućavaju obavljanje svakodnevnih profesionalnih obaveza.

Ove godine Sveučilište u Rijeci prvi put je obilježilo Svjetski dan glasa i znanstveno-stručnim online simpozijem u organizaciji Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zavoda za audiologiju i fonijatriju Kliničkog bolničkog centra Rijeka i Studija Logopedija Sveučilišta u Rijeci. Simpozij je interdisciplinarnog karaktera te je okupio predavače Odsjeka za logopediju ERF-a Sveučilišta u Zagrebu, KBC-a Zagreb, KBC-a Rijeka, Poliklinike za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG Zagreb te studija Logopedija Sveučilišta u Rijeci. Na simpoziju je bilo riječi o suvremenim pristupima promuklosti djece, povezanosti stresa i vokalnog zamora kod odgojitelja i učitelja, ulozi fonijatarata i logopeda u dijagnostici i liječenju spastične disfonije, logopedskoj procjeni kvalitete glasa kod osoba sa spastičnom disfonijom te povezanosti SARS-CoV-2 i vokalne patologije, odnosno postkovidni sindrom u svjetlu logopedске kazuistike, kaže doc. dr. Kolundžić.

Telepraksa

Simpozij u povodu Svjetskog dana glasa nije prvi simpozij Logopedskog centra, jer ove je godine na Sveučilištu u Rijeci, u organizaciji studija Logopedija i Logopedskog centra prvi put organizirano obilježavanje Europskog dana logopedije prigodnim simpozijem na temu »Telepraksa i digitalne tehnologije«.

Od 2004. godine na području Europske unije, a od 2006. godine i u Hrvatskoj svakog 6. ožujka obilježava se Europski dan logopedije s ciljem povećanja prepoznatljivosti logopedске

struke i senzibilizacije javnosti o prevenciji, dijagnostici i terapiji različitih poremećaja humane komunikacije. Svima nam je 2020. bila izazovna godina i otvorila brojna pitanja na koja je brzo i učinkovito trebalo naći odgovor. Telepraksa je vid medicine gdje su usluge osigurane posredstvom suvremenih tehnologija i u situacijama kada su korisnici i stručnjaci razdvojeni. Uslijed pandemije virusa COVID-19 telemedicina je ušla u svakodnevnu uporabu, objašnjava doc. dr. Kolundžić.

Uz njega simpozij je otvorila i prof. dr. Marta Žuvić, prorektorica za studije, studente i osiguranje kvalitete, a predavači su bili dr. sc. Suzana Jelčić-Jakšić i prof. dr. sc. Miroslav Vrankić. Suzana Jelčić-Jakšić je logopedinja koja se dugi niz godina bavi poremećajima tečnosti. Govorila je o načinima provođenja teleprakse, s rezultatima dosadašnjih znanstvenih istraživanja i kliničkim iskustvima primjene teleprakse u različitim područjima logopedije u Hrvatskoj i u svijetu. Također, iznijela je argumentirane prednosti i ograničenja teleprakse u logopediji.

Miroslav Vrankić je profesor na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Rijeci i osnivač tvrtke E-Glas koja se bavi razvojem asistivne tehnologije. Profesor Vrankić je govorio o svom osobnom iskustvu rada u području gdje se spajaju napredna tehnologija i pomaganje ljudima. Pored toga, predstavio je i najnoviji projekt Kokolingo – web aplikaciju za logopedске vježbe za djecu s artikulacijskim poremećajima. S obzirom na veoma aktualnu temu, simpozij je okupio veći broj logopeda, studenata logopedije, kao i zainteresiranu javnost iz cijele Hrvatske.

More ideas

Poremećaji glasa, posebno funkcionalni, među rijetkim su poremećajima koje je moguće značajno smanjiti prevencijom i provođenjem vokalne edukacije

Izdvojena ambulanta Zavoda za audiologiju i fonijatriju KBC-a Rijeka na Kampusu ima za cilj integraciju teorijskog znanja i praktičnog rada u struci

Rad u ambulanti zajednički koordiniraju pročelnici Centra za logopediju, doc. dr. Zdravko Kolundžić i Zavoda za audiologiju i fonijatriju dr. Diana Maržić

VEDRAN KARUZA

BERNARD SCHOLZ-REITER PREDsjedNIK YERUN-a I REKTOR SVEUČILIŠTE U BREMENU

Naš je cilj potaknuti napredak talenata na svim razinama

Sveučilište u Rijeci prvo je hrvatsko sveučilište koje se pridružilo YERUN-u. To je za nas vrlo važan aspekt jer se time YERUN afirmira u još jednoj europskoj zemlji i tako pridonosi povećanju kritične mase naše mreže. Određeni su aspekti Sveučilišta u Rijeci bili presudni pri našoj odluci da ga pozovemo u YERUN, a zbog kojih smo uvjereni da će UNIRI dati sjajan doprinos mreži. Kao prvo, riječko je sveučilište sa snažnim i perspektivnim ženskim vodstvom, a to je aspekt koji ne trebamo uzimati zdravo za gotovo u akademskom okruženju

Ana TOMAŠKO OBRADOVIĆ

YERUN (Young European Research Universities Network) je 2016. godine osnovala skupina europskih sveučilišta koja su imala tri zajedničke značajke: bila su mlada (mlada od 50 godina), usmjerena na istraživanje i uvrštena na rang-ljestvicu mladih sveučilišta. Ta su sveučilišta odlučila iskoristiti zamah i razviti mrežu, izgraditi reputaciju »mladih sveučilišta« te se pobrinuti da se njihov glas čuje u Europi – kaže predsjednik YERUN-a prof. dr. Bernd Scholz-Reiter, rektor sveučilišta u Bremenu.

- Ovo je bila i još uvijek jest velika novost u panorami sveučilišnih mreža, u kojima pretežito prevladavaju starija, davno osnovana sveučilišta. U tom se smislu YERUN ističe kao pionir: naša je mreža dokaz da mlada sveučilišta mogu biti jednako inovativna i izvrsna kao i stara, ali su i na jedinstven način fleksibilna i okretna pri prilagodbi izazovima. Stara i mlada sveučilišta nisu se razvijala jednakim tempom, no mlada se sveučilišta odlikuju visokim stupnjem »ubrzanja« koji nam je omogućio da u rekordnom roku dođemo do razine na kojoj su stara sveučilišta. Osobno sam doprinio osnivanju YERUN-a jer je Sveučilište u Bremenu, čiji sam rektor, bilo jedno od osnivača YERUN-a 2016. godine. Kada se pojavila ideja o stvaranju mreže mladih sveučilišta, odmah sam u njoj prepoznao sjajnu priliku koju nismo smjeli propustiti. Štoviše, imao sam to zadovoljstvo i čast biti predsjednik YERUN-a gotovo dvije godine, počevši od rujna 2019. godine. Pritom sam imao priliku voditi mrežu u delikatnom, ali uzbuđljivom trenutku tranzicije – pokretanja nove strategije mreže za sljedećih pet godina i početka prvog procesa širenja mreže.

Nova strategija

U prosincu 2020. godine YERUN je usvojio novu strategiju. Koja su glavna područja i prioriteta u sljedećih pet godina?

- Razvoj nove strategije nije jednostavan proces, ali je nedvojbeno uzbuđljiv, pogotovo u situaciji kad se moraju objediniti ambicije toliko članova iz toliko različitih geografskih područja! Ali u tome i jest ljepota međunarodnih mreža poput naše: pronalazak sličnosti među razlikama i rad na ostvarenju zajedničkih ciljeva. Nova strategija YERUN-a rezultat je jednogodišnjeg rada kojim je upravljala »Radna skupina za budućnost YERUN-a«. Nakon niza brainstorming sastanaka Radna je skupina utvrdila na koja bi se područja suradnje naša mreža trebala usredotočiti u sljedećih pet godina. Nit vodi cijele strategije je »talent« bez obzira na specifične aktivnosti

Bernd Scholz-Reiter

kojima se bave naša sveučilišta, uvjereni smo da je naš krajnji cilj potaknuti napredak talenata na svim razinama, od studenata do čelnika institucija. Stoga, imajući na umu talent, utvrdili smo tri glavna područja u kojima ćemo provoditi aktivnosti. Prvo fokusno područje usredotočeno je na institucionalnu razinu, a zove se »Razvoj talenata«. Unutar tog područja želimo raditi na novim alatima za poticanje talenata koja sveučilišta razvijaju, poput inovativnih metoda poučavanja i cjeloživotnog učenja; također ćemo pomno promatrati razvoj karijera i vodstvo u akademskoj zajednici, s osvrtnom na to kako se karijere procjenjuju i nagrađuju. Ovo je područje usredotočeno na unutarnji rad naših sveučilišta i kako ona potiču talent. Drugo je područje usredotočeno na razinu mreže, a zahtijeva vrlo intenzivnu suradnju. Radi se o »Otvorenoj kulturi izvrsnosti«, koja je posvećena otvorenosti, jednoj od glavnih vrijednosti YERUN-a: nastaviti ćemo raditi na otvorenoj znanosti, jednom od ključnih prioriteta YERUN-a od osnutka mreže, a također uvodimo i novi program pod nazivom »YERUN Nagrade za otvorenu znanost«. Usto ćemo povećati sudjelovanje

naših članova u projektima EU-a te potaknuti cirkulaciju znanja širom YERUN-a kroz posebne programe poput YERUN nagrada za istraživačku mobilnost i YERUN ljetne škole. Sve ćemo aktivnosti provoditi poštujući načelo otvorenosti, istovremeno zadržavajući izvrsnost vodećim kriterijem. Naposljetku, ali ne i manje važno, treće područje pod nazivom »Odgovorna i angažirana sveučilišta« usredotočeno je na svijet izvan naših institucija i mreža, odnosno na okolne zajednice. Kako surađujemo s građanima i ostalim dionicima, kako utječemo na društvo i kako organiziramo naše institucije na način da su što uključivije i društveno odgovornije: to su pitanja kojima ćemo se ovdje baviti, spremni da učimo jedni od drugih.

Pozitivna transformacija

Kako su globalna pandemija i Brexit utjecali na mrežu? Je li »novo normalno« stvorilo prostor za neke nove mogućnosti i ideje?

- Što se tiče pandemije, primijetili smo da je unutar YERUN-a bitno da na situaciju gledamo kao na okruženje u kojemu mogu nastajati nove mogućnosti, a upravo je ta ideja razložena u našem

referentnom dokumentu »Svijet visokog obrazovanja nakon pandemije virusa Covid-19«. Uistinu se trudimo iskoristiti svaku priliku koju su nam protekli mjeseci pružili kako bismo potaknuli pozitivnu transformaciju u svijetu visokog obrazovanja kako bi bilo uključivije, fleksibilnije i otpornije. To se odnosi i na ono što učimo svoje studente: kako ih osnažujemo da rastu usprkos nedaćama, razvijaju svoje kreativne sposobnosti i spremno reagiraju na nepredviđene izazove. Fleksibilniji oblici poučavanja i učenja koji se uspostavljaju od početka pandemije jasan su pokazatelj i primjer kako cjelokupna situacija mijenja i ubrzava prijelaz na ono što bi sveučilišta budućnosti trebala biti.

Što se tiče Brexita, podrazumijeva se: budući da su u YERUN-u dva člana iz Ujedinjenog Kraljevstva, Sveučilište Brunel London i Sveučilište u Essexu, veoma smo tužni zbog cjelokupne situacije; posebice jer subjekti iz Velike Britanije više ne mogu sudjelovati u programu Erasmus, već samo u programu Horizon. No radujemo se novim oblicima suradnje s našim britanskim partnerima, kao što smo rekli u izjavi za javnost objavljenoj 8. siječnja. Smatram

da, upravo zato što ne možemo u jednakoj mjeri računati na kreatora politika i financiranje suradnje s Ujedinjenim Kraljevstvom kroz sredstva Europske Unije, poticanje bilo kakve moguće suradnje ovisi upravo o inicijativama pojedinih sveučilišta i mreža poput YERUN-a. YERUN će to, naravno, činiti putem radnih skupina te svoju shemu nagrađivanja, kao i druge ideje koje bi se mogle pojaviti u budućnosti.

Kritična masa

U kojem bi aspektu UNIRI mogao najviše doprinijeti mreži?

- Sveučilište u Rijeci prvo je hrvatsko sveučilište koje se pridružilo YERUN-u. To je za nas vrlo važan aspekt jer se time YERUN afirmira u još jednoj europskoj zemlji i tako pridonosi povećanju kritične mase naše mreže. Određeni su aspekti sveučilišta u Rijeci bili presudni pri našoj odluci da ga pozovemo u YERUN, a zbog kojih smo uvjereni da će UNIRI dati sjajan doprinos mreži. Kao prvo, riječko je sveučilište sa snažnim i perspektivnim ženskim vodstvom, a to je aspekt koji ne trebamo uzimati zdravo za gotovo u akademskom okruženju, gdje je, prema podacima Europske komisije, samo 24 posto žena na najvišim akademskim položajima. Zatim, UNIRI se iskazao kao izuzetno inovativno sveučilište koje želi aktivno djelovati u akademskom svijetu i mijenjati ga nabolje. Velik broj inicijativa koje UNIRI promiče nedvojbeno može poslužiti kao nadahnuće za ostale članove: primjerice, inicijative za uključivanje zajednice i suradnja s regionalnim i lokalnim subjektima svakako su primjeri dobre prakse. Uvjereni smo da UNIRI svojim iskustvom i znanjima može doprinijeti unaprjeđenju mreže u kontekstu ovog i još mnogih drugih prioriteta.

Koju biste poruku željeli poslati UNIRI-jevim istraživačima, učiteljima i studentima?

- Svijet visokog obrazovanja doživljava munjevite promjene: toliko je pokretača promjena i izazova s kojima se svi mi trebamo suočiti i kao studenti, i kao istraživači, i kao nastavnici, i kao čelnici institucija. U globaliziranom, međupovezanom svijetu, izazove uvijek valja sagledati iz međunarodne perspektive. Kao nov član YERUN-a, Sveučilište u Rijeci (a time i njegovi studenti, istraživači i nastavnici) ima priliku učiti u areni gdje može podijeliti svoje stavove i udružiti snage s drugim mladim sveučilištima u cilju aktivnog oblikovanja svijeta visokog obrazovanja budućnosti, svijeta koji obuhvaća cijelu akademsku zajednicu i sve oko nje. Zato smo vrlo sretni što je UNIRI dio YERUN-a. Radujemo se postizanju ambicioznih ciljeva uz vašu pomoć i pomoć ostalih YERUN-ovih partnera.

More ideas

UNIRI se iskazao kao izuzetno inovativno sveučilište koje želi aktivno djelovati u akademskom svijetu i mijenjati ga nabolje

U globaliziranom, međupovezanom svijetu, izazove uvijek valja sagledati iz međunarodne perspektive

STEP RI ZNANSTVENO-TEHNOLOGIJSKI PARK NUDI NIZ PROGRAMA ZA UNAPREĐENJE

Interakcija znanstvenosti stvara konkurentno

Transfer znanja sa sveučilišta, osim kroz patentiranje, licenciranje i osnivanje »spin-off« tvrtki, promatra se i kroz zajedničke znanstvene publikacije s industrijom, kroz razmjene istraživačkog osoblja, suradničke projekte akademskog i poslovnog sektora, savjetodavne usluge za industriju i mnoge druge aktivnosti kojima se stvara vrijednost za gospodarstvo, ali i za nevladine udruge te javnu upravu. Za riječko sveučilište transfer znanja je od strateške važnosti za budući razvoj, kao preduvjet za stvaranje izvrsne znanosti te ispunjavanja uloge sveučilišta u znanstvenom, gospodarskom i društvenom razvoju Rijeke i regije

Ervin PAVLEKOVIĆ

Iako suradnja sveučilišta i gospodarstva ima dugu povijest, sveučilišta su aktivniju ulogu u vrednovanju i komercijalizaciji vlastitih istraživanja počela preuzimati prije otprilike četrdeset godina, nakon što su, prvo u Sjedinjenim Američkim Državama, a potom u nizu drugih zemalja, doneseni zakoni koji su akademskim ustanovama omogućili raspolaganje pravima intelektualnog vlasništva stvorenog financiranjem istraživanja javnim sredstvima. Na taj je način proširena tradicionalna nastavna i istraživačka misija sveučilišta prema tzv. »trećoj misiji«, odnosno transferu sveučilišnih znanja i tehnologija u poslovni sektor.

Posljednjih se godina uz termin »transfer tehnologije« sve više koristi i širi termin »transfer znanja«, kojim se opisuje utjecaj i uloga sveučilišta i znanstvenika na ekonomski i društveni razvoj. Tako se transfer znanja sa sveučilišta, osim kroz patentiranje, licenciranje i osnivanje »spin-off« tvrtki, promatra i kroz zajedničke znanstvene publikacije s industrijom, kroz razmjene istraživačkog osoblja, suradničke projekte akademskog i poslovnog sektora, savjetodavne usluge za industriju i mnoge druge aktivnosti kojima se stvara vrijednost za gospodarstvo, ali i za nevladine udruge te javnu upravu.

Akademskom sektoru suradnja s industrijom donosi brojne koristi - ostvaruje se bolja povezanost temeljnih i primijenjenih istraživanja, lakše i brže se razvijaju nove ideje te se osiguravaju dodatni izvori prihoda za financiranje istraživačkih projekata. Mnoge današnje globalno korištene tehnologije, poput ultrazvuka, magnetske rezonance ili metode uređivanja genoma, razvijene su upravo na sveučilištima. Prema podacima krovnog američkog udruženja stručnjaka za transfer tehnologije (AUTM), američka sveučilišta su samo u 2018. godini ostvarila oko 3 milijarde američkih dolara prihoda od licenciranja intelektualnog vlasništva, podnijela su oko 17 tisuća patentnih prijavi, osnovala su više od 1000 start-up tvrtki te su stvorila više od 800 novih proizvoda.

Strateški prioritet

Reutersovom rang-listom najinovativnijih sveučilišta na svijetu dominiraju američka sveučilišta, a u 2020. godini na sedmom je mjestu bio belgijski KU Leuven, kao najuspješnije europsko sveučilište. Transfer znanja je među strateškim prioritetima većine

europskih sveučilišta. Štoviše, Europska unija svojim programom za poticanje istraživanja i inovacija »Obzor Europa« vrijednim gotovo 100 milijardi eura za razdoblje od 2021. - 2027. želi potaknuti suradnju znanosti i gospodarstva te smanjiti zaostajanje Europe za drugim svjetskim regijama u pretvaranju znanstvenih rezultata u inovativne proizvode i usluge.

I za riječko sveučilište transfer znanja je od strateške važnosti za budući razvoj, kao preduvjet za stvaranje izvrsne znanosti te ispunjavanja uloge sveučilišta u znanstvenom, gospodarskom i društvenom razvoju Rijeke i regije. Danas je teško biti izvrsni znanstvenik bez suradnje s industrijom, jednako kao što je u industriji nemoguća konkurentnost bez primjene novih tehnologija te korištenja znanja i spoznaja znanstvene zajednice. Nove tehnologije i konkurentno gospodarstvo stvaraju se samo kroz kontinuiranu interakciju i suradnju znanstvenika i poduzetnika te je poticanje, stvaranje povoljnijih uvjeta i uklanjanje prepreka za suradnju jedan od prioriteta i Sveučilišta u Rijeci.

S ciljem jačanja kompetencija za povezivanje znanosti i gospodarstva na sveučilištu, Step Ri je nedavno angažirao dr. sc. Ani Gerbin kao koordinatoricu aktivnosti transfera znanja koja se usavršavala na projektima o akademskom poduzetništvu u biomedicini na Sveučilištu u Beču te biotehnoškim tvrtkama Genos iz Zagreba i Bia Separations iz Slovenije, što je značajno pridonijelo njezinim praktičnim znanjima o transferu znanja.

Uklanjanje prepreka

- Step Ri-ju sam se pridružila početkom ožujka te se izuzetno veselim suradnji s već uigranim timom, a planova i aktivnosti nam ne manjka. Prije ove pozicije, više od deset godina radila sam u istraživačkoj grupi prof. dr. Stipana Jonjića u Centru za proteomiku na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, gdje sam vodila tim za projektni menadžment koji je sudjelovao u pripremi oko 150 projekata i provedbi više od 70 projekata s financiranjem od oko 20 milijuna eura iz nacionalnih, EU i međunarodnih sredstava, rekla je Ani Gerbin.

Kako je dalje pojasnila, iz tih je istraživanja proizašao niz rezultata s komercijalnim potencijalom, koje su u suradnji s međunarodnim partnerima uspješno prenijeli u poslovni sektor, kroz zajedničke radove, ugovore o kolaborativnim istraživanjima, licenciranja te osnivanje spin-off tvrtke. Također, nadodaje kako je Centar za proteomiku izvrstan primjer kako

Kroz edukacije je do sada prošlo više od 6.500 polaznika

Ani Gerbin i Boris Golob

Samoodrživo poslovanje

Step Ri je poduzetnička potporna institucija koju je 2008. godine osnovalo Sveučilište u Rijeci, a do danas je savjetovala i surađivala s više od 1.500 poduzeća, znanstvenika i poduzetnika početnika. Organizirala je i 350 edukacija i događanja s preko 6.500 polaznika. Od 2013. godine posluje samoodrživo, bez subvencija iz proračuna, isključivo se financirajući iz vlastitih prihoda od najma prostora, savjetodavnih usluga, edukacija i provedbe projekata. Od 2010. godine Step Ri je ugovorio više od 50 projekata ukupne vrijednosti veće od 225 milijuna kuna, od čega je udio Step Ri institucije u iznosu većem od 20 milijuna kuna.

je moguće na Sveučilištu u Rijeci istovremeno raditi i vrhunsku temeljnu znanost i primijenjena istraživanja koja su atraktivna industriji. Kako bi Sveučilište u Rijeci postalo prepoznatljivo kao partner domaćim i međunarodnim gospodarskim subjektima, potrebno je ukloniti više prepreka, smatra Gerbin.

- Dio znanstvene zajednice zažire od aktivnosti suradnje s gospodarstvom, iz više razloga. Neki su obeshrabreni činjenicom da se aktivnosti transfera znanja ne vrednuju pri napredovanju u

Sveučilište je ogroman rezervoar kompetencija i znanja presudnih za razvoj moderne industrije i naprednog društva

Program edukacije neće obuhvatiti samo znanstveno osoblje i studentsku populaciju, već će razvijati i stručnjake za transfer znanja

DOLAZAK NA UČENJE UVJETA TRANSFERA ZNANJA SA SVEUČILIŠTA U GOSPODARSTVO

Učenička i poduzetnička kultura u gospodarstvu

More ideas ~ More ideas

Step Ri je u proteklih
13 godina surađivao
s više od 1.500 tvrtki

DAMIR KOMRLJ

akademskom sektoru, gdje su primarni kriteriji nastavne aktivnosti i objavljeni radovi. Drugi se boje da suradnja s gospodarstvom može imati negativan utjecaj na temeljne principe u znanosti, prvenstveno otvorenost u dijeljenju znanja.

Inače, Gerbin je u sklopu doktorske disertacije na Sveučilištu u Ljubljani istraživala na koje sve načine aktivnosti transfera znanja s gospodarstvom mogu utjecati na slobodno dijeljenje znanja među akademskim znanstvenicima. U te svrhe intervjuirala je četrdesetak znanstvenika iz različitih institucionalnih okruženja – Hrvatske, Slovenije, Italije, Njemačke, Izraela i SAD-a – te anketirala više od dvjesto znanstvenika iz hrvatske biomedicinske akademske zajednice.

Znanstveni interesi istraživača

- Rezultate tih istraživanja objavila sam u Q1 časopisima, Journal of Technology Transfer i Journal of Knowledge Management, a pokazali su da, iako transfer znanja između akademskog i poslovnog sektora može negativno utjecati na dijeljenje znanja među znanstvenicima, bilo kroz znanstvene radove i prezentacije na konferencijama, bilo kroz izravnu razmjenu istraživačkih materijala i podataka, puno snažniji utjecaj na ograničavanje dijeljenja znanja imaju osobni stavovi i vrijednosti istraživača, kao i razina konkurencije za prvenstvo u objavljivanju radova među znanstvenicima. U praksi, aktivnosti transfera znanja ne moraju biti prijateljski istraživačkim i nastavnim aktivnostima na sveučilištu, naprotiv, mogu ih dodatno osnažiti. Važno je da se prilikom razvijanja strategije komercijalizacije

uzmu u obzir i znanstveni interesi istraživača i karakteristike izuma, a ne samo tržišni pokazatelji. Isto tako, natječaji programa »Obzor Europske komisije« daju odlične prilike sveučilišnim istraživačkim grupama za umrežavanje s partnerima iz industrije, koji su često vodeći u određenim područjima te predstavljaju značajan izvor znanja i novih tehnologija, pojašnjava Gerbin.

Kako je direktor Step Ri-ja Boris Golob istaknuo, u suradnji sa sveučilištem trenutno pripremaju te uskoro započinju s provedbom niza aktivnosti za poticanje transfera znanja.

- Istaknuo bih programe edukacije znanstvenika, stručnog osoblja i studenata u poslovnim i poduzetničkim vještinama, upravljanju projektima te zaštiti intelektualnog vlasništva, kao i program razmjene osoblja između akademskog i poslovnog sektora, rekao je Golob.

Program edukacije

Nadalje, ono što je vrlo bitno, kako smatra Gerbin, jest važan program edukacije koji bi trebao obuhvatiti ne samo znanstveno osoblje i studentsku populaciju, već i razvijati stručnjake za transfer znanja i tehnologija drugih mjesecima Step Ri planira prijaviti projekte na natječaje EU programa i fondova te se dodatno umrežiti s iskustvenim uredima za transfer znanja i tehnologija drugih sveučilišta. Također, u fokusu njihovih edukacija i programa podrške razvoju novih proizvoda i usluga su mladi znanstvenici koji su trenutno zaposleni na projektima i nemaju osigurana stalna radna mjesta, a predstavljaju značajni intelektualni kapital sveučilišta

RIMAP – Regionalna inovacijska platforma

Regionalna digitalna inovacijska platforma RIMAP puštena je u rad u ožujku ove godine

Step Ri je sa Sveučilištem u Rijeci uključen i u rad Regionalne digitalne inovacijske platforme RIMAP za povezivanje znanstvenika, gospodarstva i lokalnog javnog sektora, pokrenute na inicijativu Primorsko-goranske županije te prve takve platforme u Hrvatskoj. - Platforma predstavlja jedan od kanala za pronalaženje partnera za inovativne projekte u regiji, koji posebnu vrijednost dobiva sada u vrijeme pandemije, kad su fizički kontakti značajno smanjeni. Cilj nam je da uz pomoć platforme poduzeća iz regije dobiju bolji uvid u kompetencije, opremu i usluge koje mogu ponuditi znanstvenici Sveučilišta u Rijeci te uspostave međusobnu suradnju, pojašnjava Boris Golob. Putem platforme je moguće dobiti informacije i o mogućnostima za financiranje projekata transfera znanja iz bespovratnih sredstava različitih domaćih i međunarodnih fondova, pri čemu znanstvenici i u tom segmentu mogu dobiti savjetodavnu podršku od Step Ri tima.

te mogu biti motor razvoja poduzetničkih poduhvata temeljenih na znanju i inovacijama u regiji, ističe Gerbin.

Podrška za transfer znanja ne ograničava se samo na edukacije, već sveučilište i Step Ri nastoje

unaprijediti opće uvjete i okruženje za transfer znanja te sustavno podržati pojedinačne inicijative izvrsnih znanstvenika, istraživačkih grupa i sastavnica Sveučilišta u Rijeci.

- Uz razvoj osobnih

kompetencija znanstvenika dodatnim edukacijama, izazovi su i unapređivanje institucionalnih kompetencija te promjena stava znanstvene zajednice prema gospodarskim aktivnostima i transferu znanja. Naše znanstvene institucije nisu osnovane pa ni, čast izuzecima, osposobljene za ugovaranje poslova i suradnju s industrijom. Ni uvjeti njihovog poslovanja ne prate taj globalni imperativ povezivanja i izlaska iz okvira obrazovanja i »čiste znanosti«. Na promjeni stava znanstvene zajednice sveučilište radi nekoliko godina; Sveučilište je već osnovalo Fond za poticanje poduzetništva i partnersko povezivanje s gospodarstvom kojim pomaže u financiranju poslovnih suradnji, a Zaklada Sveučilišta u Rijeci svake godine dodjeljuje priznanje za transfer znanja, čime se nastoji prepoznati i potaknuti primjere dobre prakse i na taj način dati pozitivan signal drugim znanstvenicima na sveučilištu, kazao je Boris Golob.

Kako je dalje istaknuo, transfer znanja nije rezerviran samo za tehničke ili biomedicinske znanosti, već i ostale znanosti, a danas čak najveći društveni utjecaj ima primjena humanističkih znanosti i umjetnosti. Ipak, presudnu ulogu na ovome području ima Sveučilište u Rijeci. Također, naglasio je i kako Sveučilište u Rijeci nije samo jedan od najvećih poslodavaca u našoj regiji, već je i ogroman rezervoar kompetencija i znanja presudnih za razvoj moderne industrije i naprednog društva. Bez aktivnije uloge znanstvene zajednice Rijeka i regija ne mogu napredovati niti ekonomski, niti kao društvo u kojem je dobro živjeti, zaključio je Golob.

U fokusu edukacija i programa podrške razvoju novih proizvoda i usluga su mladi znanstvenici koji su trenutno zaposleni na projektima i nemaju osigurana stalna radna mjesta

Transfer znanja nije rezerviran samo za tehničke ili biomedicinske znanosti, već i ostale znanosti, a danas čak najveći društveni utjecaj ima primjena humanističkih znanosti i umjetnosti

RENASANSNA PALAČA MOISE ZNANSTVENO-EDUKATIVNI CENTAR NA MAPI SVJET

Otvoreno mjesto susreta i revitalizaciju i promjene

Internacionalizacija znanosti kakvoj teži sveučilište zahtijeva sudjelovanje i aktivni angažman uglednih pojedinaca koji svojim utjecajem na međunarodnoj sceni povećavaju vidljivost sveučilišta i znanstvenih i istraživačkih aktivnosti. S tom namjerom te kako bi se mapirali i artikulirali adekvatni tematski trendovi u europskim i svjetskim kontekstima koji se uklapaju u razvojne smjernice visokog obrazovanja, znanstvenog i umjetničkog istraživanja i u skladu s njima predlagale i planirale aktivnosti s ciljem inoviranja u području društvenih i humanističkih znanosti, osnovano je Međunarodno tijelo Vijeća pokrovitelja palače Moise

Ana TOMAŠKO OBRADOVIĆ

Često se u posljednje vrijeme pričalo o patricijskoj kući Moise, renesansnoj palači staroj 500 godina smještenoj u staroj jezgri grada Cresa, njenoj bogatoj baštini i specifičnoj arhitekturi. Po mnogočemu je riječ o jedinstvenom spomeniku kulture svoga razdoblja na ovim prostorima, a njen interijer još uvijek čuva značajne i vrijedne nalaze, znakove povijesti.

Valorizirajući sve što ona jest, Sveučilište u Rijeci, kojemu je Grad Cres 2019. predao ključeve stare palače, uporno je u nastojanjima da je oživi i osuvremeni. Palača postaje znanstveno-edukacijski centar, prostor se puni sadržajima i programima, a sjeverni Jadran i napose, Grad Cres, polako se upisuju na kartu znanstvenih destinacija.

Zamišljen kao Regionalni centar za društvene i humanističke znanosti i cjeloživotno učenje ovaj svojevrsni otočni »hub« posvećen je ne samo sveučilištu i njegovim sastavnica, djelatnicima i djelatnicama koji rade na raznim projektima, već i stanovnicima Cresa i Lošinja, svjetskoj akademskoj i istraživačkoj zajednici, kao i svima zainteresiranima za programe. Kao ugošćavanje domaćih i međunarodnih partnera te njihovo povezivanje s lokalnom zajednicom, Moise postaje otvoreno mjesto susreta koje donosi revitalizaciju, oporavak i otpornost, nudeći mir i posvećenost koji su potrebni za vrhunski i inovativni rad i naprednu pedagogiju. Palača postaje prostor posvećen izgradnji novih modela solidarnosti i dubokog angažmana u okviru lokalnih i globalnih umrežavanja na radikalno otvoren, inkluzivan i osviješten način, svojevrsni laboratorij za transformativnu misao i djelovanje u kojem se oblikuju strategije i eksperimentalne prakse koje prate društvene, ekonomske i političke promjene.

Centar za demokraciju

Kao članica Upravnog vijeća za obrazovnu politiku i prakse (Steering Committee for Education Policy and Practices, CDPPE) i najužeg Ureda CDPPE-a, rektorica prof. dr. Snježana Prijić-Samaržija zalaže se da se na Cresu osnuje Centar za demokraciju kao interdisciplinarni internacionalni laboratorij za promišljanje lokalne demokratske misije visokog obrazovanja te, općenito, izazova za demokraciju, a najavljuje i pokretanje Europskog foruma po uzoru i u suradnji s kolegama iz austrijskog Europskog foruma Alpbach kao mjesta za javnu deliberaciju o izazovima demokracije

i suvremenog društva, s naglaskom na regionalnu dimenziju - Mediteran i jugoistočna Europa.

Internacionalizacija znanosti kakvoj teži Sveučilište, po sličnom modelu kako to već pet desetljeća u Dubrovniku uspješno provodi Inter-University Centre (IUC), zahtijeva sudjelovanje i aktivni angažman uglednih pojedinaca koji svojim utjecajem na međunarodnoj sceni povećavaju vidljivost sveučilišta i znanstvenih i istraživačkih aktivnosti. S tom namjerom te kako bi se mapirali i artikulirali adekvatni tematski trendovi u europskim i svjetskim kontekstima koji se uklapaju u razvojne smjernice visokog obrazovanja, znanstvenog i umjetničkog istraživanja i u skladu s njima predlagale i planirale aktivnosti s ciljem inoviranja u području društvenih i humanističkih znanosti, 5. veljače 2020. godine osnovano je Međunarodno tijelo Vijeća pokrovitelja pPalače Moise.

Vijeće čine ugledni međunarodni znanstvenici i stručnjaci, oni stariji, etablirani, kao i mlađi kolege i kolegice spremni na inovativnost, rizik i eksperiment u modalitetima organiziranja rada i aktivnosti u palači. Svi su članovi na neki način povezani s Rijekom, Sveučilištem u Rijeci i CNS-JIE-om, a kroz njih i njihov utjecaj povećava se vidljivost ne samo znanstvenih i istraživačkih aktivnosti u palači, već i svih onih vezanih uz promoviranje demokratskih vrijednosti u europskom ozračju. Zavidni karijerni putevi, aktivistički iskoraci i angažman u zajednici članova i članica Vijeća pokrovitelja palače Moise inspiracija su i dodatna pokretačka snaga Sveučilišta u nastojanjima da izgradi prepoznatljiv i identitet palače kao mjesta konstruktivnog, učinkovitog, interdisciplinarnog društveno-političkog dijaloga, promidžbe demokracije, socijalne kohezije, pravde, jednakosti, otvorenosti te raznolikosti iskustava i perspektiva.

Predsjednica Vijeća pokrovitelja

Hedvig Morvai, predsjednica Vijeća pokrovitelja palače Moise, direktorica je programa »Strategija i Europa« Erste zaklade u Beču, osmišljene za kreiranje i potporu inicijativama usmjerenim na jačanje demokracije i promicanje europske integracije omogućavanjem inkluzivnog kreiranja politike, podržavanjem razvoja kapaciteta i stvaranjem platforme za razmjenu i suradnju na zapadnom Balkanu, te više od deset godina izvršna direktorica Europskog fonda za Balkan i direktorica Gradanskog Pakta za jugoistočnu Europu. Jedna je od nositeljica protesta i demokratskih

promjena u Srbiji i Mađarskoj prije 20-ak godina. Vjeruje u internacionalizaciju, solidarnost i univerzalne vrijednosti ljudskih prava, mira i demokracije, a dobitnica je i nagrade Osvajanje slobode koja se dodjeljuje ženama za njihov doprinos za rad i promociju ljudskih prava, pravne države, demokracije i tolerancije u političkoj komunikaciji. Ima snažnu mrežu kontakata i suradnika u Bruxellesu.

Etienne Balibar, jedan od vodećih francuskih filozofa i marksista,

profesor je emeritus Sveučilišta Paris Nanterre X., gostujući profesor Sveučilišta Columbia, New York kao i Centra za istraživanje moderne europske filozofije Kingston sveučilišta u Londonu. Autor je preko četrdeset naslova, angažiran je u području socijalne i političke filozofije. Najpoznatiji je učenik i suradnik Louisa Althussera s kojim je 1965. sudjelovao u strukturalno-epistemološkoj rekonstrukciji Marxova znanstvenog mišljenja izloženoj u zborniku radova Lire le Capital

(Kako čitati kapital, 1975.), već tada promišljajući na alternativne, inovativne načine, razrađujući neoliberalne tendencije koje su sada na djelu.

Erhard Busek austrijski je političar i predsjednik Instituta za Dunausku regiju i središnju Europu. Bio je podpredsjednik austrijske Vlade od 1991. do 1995., a između 1989. i 1995. i ministar znanosti te ministar obrazovanja. Bio je i zamjenik gradonačelnika Beča, predstavnika Austrije u povjerenstvu za proširenje Europske unije te od 2002. do 2008. koordinator Pakta za stabilnost jugoistočne Europe. Uz Wolfganga Petritscha i Bruna Kreiskog obilježio je drugu polovinu 20. stoljeća u Austriji i široj regiji. Predsjednik je utjecajnog Europskog foruma Alpbach koji svake godine na multidisciplinarnoj konferenciji okuplja stručnjake, političare, gospodarstvenike i akademike iz raznih područja te studente oko aktualnih pitanja iz područja ekonomije, politike, prava, poduzetništva, gospodarstva, zdravstva, tehnologije i dr., a značajan je i jer povezuje i predsjednike država i premijere. Busek je blizak Sveučilištu, predsjednik je počasnog vijeća CNS-JIE-a i pomaže u prikupljanju sredstava za razvoj znanstvene i istraživačke djelatnosti i fellowship programe Centra. Znalac je ovog područja, središnje i istočne Europe, a kao dijete posjećivao je Opatiju pa je i emocionalno vezan uz Kvarner. U tijeku je procedura izbora dr. Erharda Buseka u zvanje počasnog profesora Sveučilišta u Rijeci.

Prijatelji sveučilišta

Judith Butler profesorica je komparativne književnosti na Sveučilištu u Kaliforniji, Berkeley i nositeljica katedre Hannah Arendt pri European Graduate School. Dobitnica je velikog broja prestižnih nagrada (Andrew W. Mellon za akademska postignuća u humanističkim znanostima, Adorno Prize, Guggenheim nagrada) za svoj doprinos razvoju angažirane misli. Autorica je preko pedeset djela prevedenih na isto toliko svjetskih jezika. Značajna po svom revolucionarnom radu u području feminističkih i rodni studija, Butler se bavi aktivizmom i u drugim područjima, u kojima je izazvala jednako velike kontroverze, primjerice, svojim opservacijama o odnosima Izraela i Palestine. Njezina posljednja knjiga Sila nenasilja nudi nekonvencionalan prijedlog za pomicanje granica prema radikalnom nenasilju s ciljem usmjeravanja intelektualnog društva prema egalitarnoj koncepciji socijalne ravnoteže. Butler je velika prijateljica Sveučilišta u Rijeci i CNS JIE-a, koji su se na njezin poziv uključili u

Najavljeno je i pokretanje Europskog foruma po uzoru i u suradnji s kolegama iz austrijskog Europskog foruma Alpbach

Vijeće pokrovitelja čine ugledni međunarodni znanstvenici i stručnjaci spremni na inovativnost, rizik i eksperiment u modalitetima organiziranja rada i aktivnosti u palači

Svojevrsni otočni »hub« mjesto je društvenih i humanističkih znanosti i cjeloživotnog učenja

Moise nudi mir i posvećenost koji su potrebni za vrhunski i inovativni rad i naprednu pedagogiju

Palača raspolaže i apartmanima, a u protekloj su godini realizirani brojni seminari, radionice, izložbe, performansi, predavanja i festival

SKE AKADEMSKE I ISTRAŽIVAČKE ZAJEDNICE

Sreća koje donosi niče demokraciju

konzorcij s partnerima iz Južne Afrike, Brazila, Argentine.

Peter Eisenman američki je arhitekt, teoretičar i pedagog, profesor arhitekture na Sveučilištu Yale i direktor biroa Eisenman Architects. Postao je slavan krajem 60-ih kao dio New York Five grupe koja je dijelila interes za čistoću arhitektonskog oblika. Podučavao je nebrojene svjetske arhitekta. Autor je kontroverznog Memorijala o holokaustu u Berlinu, a i brojnih knjiga iz teorije arhitekture i projektiranja. Počasni je istraživač CNS-JIE-a, a Rijeka, u kojoj je 2014. održao predavanje, vrlo mu je draga. Sebe zove »buldogom«, čime želi pokazati da cijeni osobinu upornosti i neodustajanja, a u skladu s tim karakteristikama motivira Centar da ustraje u svom radu bez obzira na sve poteškoće i usprkos tome što Rijeka nije metropola.

Lisa Herzog profesorica je filozofije i ekonomske teorije na Filozofskom fakultetu i u Centru za filozofiju, politiku i ekonomiju Sveučilišta u Groningenu, Njemačka. Predavala je u Berlinu i Münchenu, a gostujuća je predavačica na sveučilištima diljem Europe. Bila je Rhodesova stipendistica (2007.

Bogat program unatoč pandemiji

Osmišljavanje i organizaciju programskih i promotivnih aktivnosti u palači Senat Sveučilišta u Rijeci u travnju 2020. povjerio je Centru za napredne studije jugoistočne Europe (CNS-JIE) uz stručnu podršku Centra za studije i cjeloživotno obrazovanje pa programskih aktivnosti, i usprkos pandemiji, ne nedostaje. Iako najvećim dijelom u hibridnom obliku - uz dopušteni broj sudionika i publike u fizičkom prostoru te prijenos sadržaja online, putem kanala društvenih mreža - u suradnji sa sveučilišnim sastavnicama i tijelima te partnerima, u protekloj su godini realizirani brojni seminari gostujućih poslijedoktoranada, radionice, izložbe, performansi, predavanja i festivali.

-2011.), a 2019. dobila je Tractatus-Preis i Njemačku nagradu za filozofiju i socijalnu etiku. Mlada je i perspektivna filozofkinja koja je brzo došla do svoje pozicije i profesure. Ima svoj tim i svoj laboratorij, a poznata je kao netko tko spaja različite discipline. Utjecajna je među političarima u Njemačkoj. Objavljuje radove o filozofskim dimenzijama tržišta, liberalizmu, socijalnoj pravdi, etici u organizacijama i budućnosti rada. Njezina monografija Reclaiming the System (2018.) objavljena je u izdanju Oxford University Press. Trenutni su fokusi njezina rada demokracija na radnom mjestu,

profesionalna etika i uloga znanja u demokracijama. Članica je Global Young Academyja, međunarodnog društva mladih istraživača, aktivnostima usredotočenog na znanost i politiku, istraživačko okruženje i obrazovanje, kao i međusektorsku temu UN-ovih ciljeva održivog razvoja.

Axell Honneth njemački je filozof i sociolog, profesor na Sveučilištu Johanna Wolfganga Goethea u Frankfurtu na Majni i Sveučilištu Columbia, New York, bivši ravnatelj Instituta za društvena istraživanja frankfurtskog sveučilišta i pripadnik takozvane »3. generacije« kritičke teorije Frankfurtske

škole, škole socijalne teorije i kritičke filozofije povezane s Institutom. Jedan je od vodećih kritičkih teoretičara našeg doba, izuzetno cijenjen zbog razvoja teorije prepoznavanja. Prvenstveno se bavi teorijom socijalne demokracije, a njegova djela usredotočena su na društveno-političku i moralnu filozofiju, posebno na odnose moći, priznanja i poštovanja. Autor je utjecajnih knjiga iz socijalne i političke filozofije.

Wolfgang Merkel njemački je politolog, profesor emeritus komparativne politike i demokracije na Sveučilištu Humboldt u Berlinu, suradnik Sydney mreže demokracije Sveučilišta u Sydneyu i direktor Odjela za demokraciju i demokratizaciju pri Centru za društvene znanosti u Berlinu (WZB). Vrlo pragmatičan u svom istraživačkom pristupu, Merkel se bavi teorijama demokratizacije i transformacije u okviru komparativnih političkih znanosti, a njegovo je glavno područje rada istraživanje demokracije, koje se dijeli na transformaciju sustava, socijaldemokraciju i izazove demokracije. Za svoja istraživanja nagrađen je brojnim znanstvenim počastima i članstvima, uključujući i ono u prestižnoj Berlinsko-Brandenburškoj akademiji znanosti. Nestranački je član Komisije za temeljne vrijednosti Izvršnog odbora Njemačke socijaldemokratske stranke (SDP). Bio je konzultant nekoliko njemačkih vlada, a jedan je od glavnih konzultanata Angele Merkel za pitanja demokracije. Kao mladić često je posjećivao Dubrovnik i Korčulu, pratio je razvoj regije te može svjedočiti o povijesti i strateškim političkim promjenama u regiji.

Od matematičara do filozofa

Michael M. Resch matematičar je rođen u Grazu, Austrija, direktor je Računalnog centra visokih performansi u Stuttgartu (HLRS), jednog od najbržeg računalnih sustava u Europi, upravlja Institutom za računalstvo visokih performansi i profesor je na Sveučilištu u Houstonu, Texas, SAD. Dobitnik je brojnih nagrada uključujući High Performance Distributed Computing koju dodjeljuje austrijska Nacionalna zaklada za znanost, nagrade HPC Challenge i Microsoftove nagrade Early Contributor to Microsoft's Windows Compute Cluster Server 2003. Osim superračunalstva, koje je Reschov glavni istraživački interes, bavi se još digitalnom konvergencijom, grid-računalstvom, paralelnim programiranjem i simulacijama na superračunalu. Računalno-intenzivne metode koristi, između ostaloga, i za istraživanje promjena u znanosti i društvu, npr. za mjerenje razine povjerenja u demokraciji kao jednom od političkih oblika vladavine.

Ivan Vejvoda srpski je politički analitičar i prevodilac, profesor je političke filozofije i sociologije, stalni suradnik na Institutu za društvene znanosti u Beču (IWM). Sredinom devedesetih godina predavao je na sveučilištima u Sjedinjenim Američkim

Državama i Velikoj Britaniji. Tijekom devedesetih Vejvoda je bio jedan od aktivnih intelektualaca demokratskog opozicijskog pokreta i jedan od osnivača Beogradskog kruga 1992. godine. Od 1998. do 2002. bio je izvršni direktor beogradskog Fonda za otvoreno društvo, dugogodišnji potpredsjednik German Marshall zaklade SAD-a i izvršni direktor GMF-ova Balkanskog fonda za demokraciju, posvećenog jačanju demokratskih institucija u jugoistočnoj Europi. U GMF dolazi nakon uspješne službe u vladi na mjestu višeg savjetnika za vanjsku politiku i europske integracije premijera Zorana Đinđića. Od 2005. godine član je Savjetodavnog odbora Erste zaklade. 2020. Vlada Srbije imenovala je Vejvodu predsjednikom Upravnog odbora Instituta za filozofiju i društvenu teoriju. Objavio je brojne radove i članke o političkoj teoriji, demokraciji i tranziciji u društvima istočne Europe.

Michael L. Walzer, američki filozof, jedan je od vodećih javnih intelektualaca i teoretičara politike, profesor emeritus na Institutu za napredne studije u Princetonu, New Jersey. Bio je dugogodišnji urednik časopisa Dissent te korednik časopisa The New York Republic. Autor je brojnih knjiga i članaka o širokom spektru tema - političkoj etici - uključujući pravne i nepravde ratove, nacionalizmu, etničkoj pripadnosti, cionizmu, ekonomskoj pravdi, socijalnoj kritici, radikalizmu, toleranciji i političkim obvezama. Teoretizirao je pojam građanskog neposlušta i još 60-ih godina bio aktivan u oblikovanju teorije pravde. Walzer još nije bio u Rijeci, ali je kroz aktivnosti CAS JIE-a u hibridnom obliku prezentirao svoju knjigu Politička akcija: praktični vodič za politiku pokreta. Počasni je istraživač suradnik Centra.

Jonathan Wolff britanski je filozof i akademik, bivši profesor filozofije i dekan Filozofskog fakulteta Sveučilišnog koledža u Londonu (UCL) te raniji predstojnik Katedre za javnu politiku pri Blavatnik visokoj školi za javne politike Sveučilišta u Oxfordu. Na Blavatniku je od 2020. godine prvi predstojnik Katedre Alfred Landecker programa, akademskog programa koji se bavi istraživanjem progona i zaštite manjina u Velikoj Britaniji i Europi, posebno se usredotočujući vrijednosti i institucije koje podupiru demokratsko društvo. Također radi kao savjetnik za upravne poslove na Wolfson koledžu istog sveučilišta. Autor je velikog broja utjecajnih knjiga iz teorije demokracije. Svojim radom u velikoj mjeri tematizira društvene nejednakosti, socijalnu pravdu i siromaštvo, kao i primijenjene teme kao što su javna sigurnost, invaliditet, kockanje i dr. Dugo godina zanimao se za promicanje zdravlja i bavio se pitanjima raspodjele zdravstvenih resursa te socijalnim odrednicama zdravlja. Za Guardian piše redovitu kolumnu o visokom obrazovanju. Wolff je veliki prijatelj Rijeke, predavao je više puta na Filozofskom fakultetu kao pozvani predavač.

Pokrenuta je inicijativa da se na Cresu osnuje Centar za demokraciju kao interdisciplinarni internacionalni laboratorij za promišljanje lokalne demokratske misije visokog obrazovanja te izazova za demokraciju

Moise postaje svojevrsni laboratorij za transformativnu misao i djelovanje u kojem se oblikuju strategije i eksperimentalne prakse koje prate društvene, ekonomske i političke promjene

APURI LAUREATI INGEBOG FULEPP, NADIJA MUSTAPIĆ I RADOVAN KUNIĆ

Umjetnost za bolji i vrjedniji život

Svake godine Zaklada Sveučilišta u Rijeci dodjeljuje nagrade najzaslužnijim mladim iiskusnim znanstvenicima i umjetnicima koji su iznimnim doprinosom u znanstveno-istraživačkom i umjetničkom radu, odnosno svojim javnim i sveukupnim djelovanjem pridonijeli razvoju znanosti i umjetnosti na Sveučilištu te akademskoj i široj zajednici, a ove godine među laureatima troje je s Akademije primijenjenih umjetnosti

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Nagrada Zaklade Sveučilišta u Rijeci svake se godine dodjeljuje najzaslužnijim mladim iiskusnim znanstvenicima i umjetnicima koji su iznimnim doprinosom u znanstveno-istraživačkom i umjetničkom radu, odnosno svojim javnim i sveukupnim djelovanjem pridonijeli razvoju znanosti i umjetnosti na Sveučilištu u Rijeci, te akademskoj i široj zajednici, a ove godine nagrada za životno djelo dodijeljena je izv. prof. art. mr. sc. Ingeborg Fülepp s Akademije primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci, dok je u kategoriji umjetnik nagrade na izv. prof. art. Nadija Mustapić, MFA s Akademije primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci te u kategoriji mladi umjetnik asistent Radovan Kunić. Kao trajnu uspomenu na nagradu laureata dobivaju staklenu skulpturu koju izrađuju studenti kolegija Staklo pod mentorstvom prof. Antuna Vrljića i asistentice Ljiljane Barković.

Ingeborg Fülepp od 2013. godine radila je kao izvanredni profesor, a potom kao vanjski suradnik, na Akademiji primijenjenih umjetnosti te predaje intermedije, filmsku i videoprodukciju i postprodukciju. Od 2017. godine drži predavanja audiovizualnih medija na Sveučilištu Hochschule für Technik und Wirtschaft u Berlinu, a tijekom karijere ostvarivala je brojne projekte, u području umjetničkog rada kao samostalna umjetnica, ali i kao organizatorica brojnih međunarodnih manifestacija.

U povodu ulaska Hrvatske u Europsku uniju, 2013. godine, inicijatorica je nekoliko manifestacija, audiovizualnih performansa i videoprograma u Njemačkoj, a osim dugogodišnjeg

Radovan Kunić**Nadija Mustapić****Ingeborg Fülepp**

rada u profesionalnoj filmskoj industriji u svojstvu montažera slike i zvuka na mnogobrojnim hrvatskim kratkometražnim filmovima, igranim filmovima i TV

serijama, kao i međunarodnim koprodukcijama, ostvarivala je i brojne druge projekte iz video-umjetnosti, interaktivnih instalacija, videoscenografije i drugih oblika multimedijске umjetnosti.

Potica za dalje

Po dolasku na Akademiju primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci, uz nastavni angažman filmske montaže i novih medija, radila je na studentskim izložbama u Rijeci, Zagrebu, Karlsruheu i Berlinu. Svoj interes prema umjetnosti prenijela je na generacije studenata, s naglaskom na svoja istraživanja moderne znanosti i tehnologije na načelima etike, ekologije i samo-održivih sustava. Jedan od rezultata je i osnivanje Centra za inovativne medije Akademije primijenjenih umjetnosti u Rijeci 2017. godine čiji je cilj popularizacija umjetnosti kao važnog posrednika, ali i pokretača promjena u društvu uopće.

U povodu nagrade Zaklade Sveučilišta u Rijeci za životno djelo želim se prvenstveno zahvaliti svima koji su me stručno i prijateljski podržavali u prošlim osam godina rada na Akademiji primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci. Zahvalna sam mnogim suradnicima, prijateljima i obitelji, a sigurno bez znanja, iskustva i savjeta mog pokojnog supruga Heika Daxla ne bi to na takav način ostvarila u svojoj umjetničkoj i pedagoškoj karijeri. Ovo izvanredno priznanje mom radu i angažmanu u području novomedijske umjetnosti ne shvaćam kao znak završetka, već poticaj za nastavljavanje s nesmanjenom energijom i dubokom vjerom u važnost umjetnosti za bolji i vrjedniji život, kaže Fülepp.

Dobitnica nagrade u kategoriji umjetnik Nadija Mustapić stekla je magisterij s fokusom na grafiku i intermediju na Sveučilištu u Rijeci. Zahvalna sam mnogim suradnicima, prijateljima i obitelji, a sigurno bez znanja, iskustva i savjeta mog pokojnog supruga Heika Daxla ne bi to na takav način ostvarila u svojoj umjetničkoj i pedagoškoj karijeri. Ovo izvanredno priznanje mom radu i angažmanu u području novomedijske umjetnosti ne shvaćam kao znak završetka, već poticaj za nastavljavanje s nesmanjenom energijom i dubokom vjerom u važnost umjetnosti za bolji i vrjedniji život, kaže Fülepp.

umjetničkim istraživanjem broda »Galeb«. U kontekstu međunarodnog predstavljanja EPK Rijeke 2020 projekta u Beogradu na samostalnoj je izložbi s Tonijem Meštovićem izložila rad "Minuta šutnje" o brodogradilištima »3. maj« i Brodosplit. Rezultate svog umjetničkog i istraživačkog rada redovito prenosi u nastavni proces, time ujedno pridonoseći kvaliteti i misiji riječke Akademije primijenjenih umjetnosti.

Preporuka institucije

Nagrada Zaklade u svojim umjetničkim kategorijama afirmira i potiče umjetničku djelatnost u okviru sveučilišne djelatnosti izjednačavajući podstreke znanosti i umjetnosti, pa je utoliko važna i za djelatnost Akademije primijenjenih umjetnosti kao takve. Kad od strane institucije pristigne podrška, kao što je u mom slučaju bio prijedlog i preporuka Povjerenstva za umjetničko-znanstvenu djelatnost, onda je nagrada i dodatni poticaj za moj umjetničko-nastavni rad, ističe Mustapić.

Radovan Kunić je diplomirao na Akademiji primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci, smjer Primijenjena umjetnost, a u 2019. godini sudjelovao je u nekoliko značajnih skupnih i žiriranih slikarskih izložbi međunarodnog karaktera. Sudjelovao je i na simpoziju izrade "Mosaic City" u Poreču te radi na projektu obnove zidne slike u crkvi Krista Kralja u Matuljima. U suradnji sa Sveučilištem u Rijeci započeo je provedbu početnih i naprednih tečajeva za treću životnu dob, a aktivan je i u izvannastavnim aktivnostima kroz koordinaciju studentske izložbe u sklopu Noći muzeja i terenske nastave. Kunić sudjeluje u nastavi na kolegijima iz slikarstva i slikarske tehnologije te izbornim kolegijima iz mozaika na preddiplomskom i diplomskom studiju Primijenjene umjetnosti i Likovne pedagogije. Kroz svoj rad i entuzijazam prema umjetničkom pozivu, svoje stečeno iskustvo i znanje svakodnevno prenosi na studente na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Rijeci gdje je od 2015. do 2019. godine angažiran kao vanjski suradnik, a od 2019. i kao stalni zaposlenik.

Ovo mi je prva nagrada kojom je vrednovan moj i umjetnički i nastavni rad, i zato je posebna. Uvijek je lijepo dobiti nagradu jer je to prilika da se podsjetimo na neke dobro odrađene stvari, pa samo priznanje dođe kao proslava tome posvećena. Kako ona ipak pripada prošlosti, dopuštam si osvrnuti se unatrag tek nakratko, jer najvažnije je ne skrenuti s puta koji vodi prema nekim budućim ostvarenjima, zaključuje Kunić.

Galerija SKC platforma za stjecanje iskustava

Studentica prve godine diplomskog studija kiparstva Katarina Kožul nova je voditeljica Galerije SKC za koju kaže da će organiziranjem i sprovođenjem različitih programa poput studentskih izložbi, gostujućih predavanja i radionica nastojati pridonijeti razvoju budućih umjetnika i kustosica te kulturnog života Rijeke općenito.

Katarina Kožul

Mislim da je galerija sjajna platforma za stjecanje vrijednih iskustava već tijekom studiranja – kako za izlagače i posjetitelje, tako i za sam voditeljski tim. Među aktivnostima Studentskog kulturnog centra bih izdvojila Natječaj za financiranje studentskih projekata koji se raspisuje svake godine i pomoću kojeg studenti mogu realizirati svoje ideje iz oblasti kulture i umjetnosti. Galeriju vodim u timu sa svojom kolegicom Leonidom Cris te se zajedničkim radom trudimo ponuditi što bogatiji program, ali i uključiti još studenata u aktivnosti galerije. Tako su nam se od nedavno pridružile Sara Jovanović, Franka Košta i Antonela Brenko kao stalne suradnice. Online formati koji su u proteklih godinu dana zastupljeni u svim sferama našeg života nam omogućavaju da ipak razmišljamo o novim aktivnostima usprkos zatvaranju kulturnih ustanova. Ovaj period je svakako izazovan, ali je i ujedno dobar pokazatelj koliko su kultura i umjetnost važan dio naše svakodnevice, naročito u doba ograničenog kretanja, otuđenosti i zdravstvene krize, pojašnjava Kožul.

Dodajući da je modul kiparstva upisala najviše zbog potrebe za eksperimentom i želje da se prestane baviti isključivo dvodimenzionalnom umjetnošću ističe i da je odmah pri početku studija počela shvaćati koliko je samostalno istraživanje i njegovanje vlastitog umjetničkog senzibiliteta ključno za napredak i razvijanje.

Imala sam sreću da nađem na profesore koji su mi na sjajan način prezentirali određeno gradivo i upoznali me sa suvremenim umjetničkim praksama te mi na taj način dodatno probudili radoznalost. Neki od njih su Milica Czerny Urban, Igor Eškinja i Darija Žmak Kunić koja mi je i dalje mentorica, velika podrška i inspiracija. Ujedno se bavim društveno angažiranom umjetnošću i oblikovanjem vlastitih i tuđih iskustava u likovni format kojim često progovaram o stigmatiziranim temama i marginaliziranim skupinama ljudi. Pored formalnog obrazovanja, moram naglasiti i važnost izvaninstitucionalnih aktivnosti. Mislim da puno toga možemo naučiti kroz informiranje o tuđem radu, čak i ako se tuđi pristup u potpunosti razlikuje od našeg, zaključuje Kožul.

More ideas ~ More ideja

Priznanje ne shvaćam kao znak završetka, već poticaj za nastavak

Ingeborg Fülepp

Nagrada je prilika da se podsjetimo na neke dobro odrađene stvari

Radovan Kunić

Akademijin izložbeni program

Akademija u svibnju planira u galeriji APU otvoriti izložbu laureata nagrade Zaklade Sveučilišta u Rijeci, a također se i u galeriji Kortil planira otvaranje »Skupne izložbe studenata Akademije primijenjenih umjetnosti, Sveučilišta u Rijeci - nagrađeni rektorovom nagradom«. Izložba radova studenata održat će se u sklopu proslave 15 godina osnutka akademije. Izložba predstavlja niz umjetničkih radova nagrađenih studenata rektorovom nagradom u različitim crtačkim, slikarskim, grafičkim, kiparskim i novomedijskim tehnikama. Prema riječima podekaničice za umjetničko-znanstvenu djelatnost doc. dr. Darije Žmak Kunić, cilj izložbe je mladim i perspektivnim umjetnicima dati priliku da se prezentiraju široj publici, ali i da predstave iznimnu kvalitetu sveukupnog stvaralaštva studenta jedine visokoobrazovne institucije u području umjetnosti u gradu Rijeci. Svoje radove izložiti će: Josipa Baljak, Marina Rajšić, Ivan Botički, Rini Banko, Korina Hunjak, Melani Grabar, Mia Vučemišević, Ivan Vranjić, Iva Santini, Dragana Kružić i Ivana Kostadinović. U lipnju je pak u planu u galeriji APU postaviti završnu izložbu studentskih radova ak. god. 2020/2021, dok će se u galeriji Kortil otvoriti izložba »Teorija i praksa: modernizam«.

DEAN CRNKOVIĆ PROČELNIK ODJELA ZA MATEMATIKU RIJEČKOG SVEUČILIŠTA

Algoritamski način razmišljanja put do lakog i brzog zaposlenja

Abelova nagrada ove je godine dodijeljena mađarskom matematičaru Lászlu Lovászu i izraelskom matematičaru Aviju Wigdersonu za njihov temeljni doprinos diskretnoj matematiци i teorijskom računalstvu, a Odjel za matematiku Sveučilišta u Rijeci jedini u Hrvatskoj izvodi diplomski sveučilišni studij Diskretna matematika i primjene. Ujedno je riječ i o jedinom hrvatskom studiju matematike koji se izvodi i na engleskom jeziku

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Ovogodišnja Abelova nagrada dodijeljena je mađarskom matematičaru Lászlu Lovászu i izraelskom matematičaru Aviju Wigdersonu za njihov temeljni doprinos diskretnoj matematiци i teorijskom računalstvu i vodećoj ulozi u njihovom oblikovanju u središnja područja moderne matematike. Dodjela ove izuzetno značajne nagrade za diskretnu matematiku i teorijsko računalstvo, kaže pročelnik Odjela za matematiku Sveučilišta u Rijeci, prof. dr. Dean Crnković, pokazuje veliki značaj te dvije grane moderne matematike.

- Treba istaknuti i da je Abelovu nagradu za 2012. godinu dobio mađarski matematičar Andre

Szemerédi, također za doprinos diskretnoj matematiци i teorijskom računalstvu. Riječ je o nagradi koja je kao ekvivalent Nobelovoj nagradi za matematiku. To je godišnja nagrada koju dodjeljuje norveški kralj, a nazvana je prema poznatom norveškom matematičaru Nielsu Henriku Abelu (1802. - 1829.). Uvođenje Abelove nagrade predložio je norveški matematičar Sophus Lie (1842. - 1899.), kada je saznao da se Nobelova nagrada neće dodjeljivati za matematiku. Uslijed smrti Sophusa Lieja 1899. godine i raspada unije između Norveške i Švedske 1905. godine, Abelova nagrada nije uvedena početkom 20. stoljeća, nego je do njezinog uvođenja prošlo cijelo stoljeće. Norveška je vlada 2001. godine ustanovila Abelovu nagradu s namjerom da matematičari dobiju

svoj ekvivalent Nobelove nagrade te je od 2003. godine godišnje dodjeljuju za izuzetan doprinos matematiци.

Teorija grafova

Po čemu su ovogodišnji laureati poznati?

- Iako oba laureata imaju zapažene rezultate i u diskretnoj matematiци i u teorijskom računalstvu, Lászlo Lovász poznatiji je po svom radu u diskretnoj matematiци, a Avi Wigderson po rezultatima u teorijskom računalstvu. Lászlo Lovász rođen je 1948. godine u Budimpešti. Rano je pokazao veliki talent za matematiku, što se vidi iz podatka da je od 1964. do 1966. osvojio tri zlatne i jednu srebrnu medalju na međunarodnim matematičkim olimpijadama. Od 1971. do 1993. godine radio je u Mađarskoj, na

Sveučilištu Eötvös Loránd i Sveučilištu u Segedinu, a od 1993. do 1999. godine radio je na Sveučilištu Yale. Lászlo Lovász je od 1999. do 2006. radio u Microsoftovom istraživačkom centru, a 2006. se vratio na Sveučilište Eötvös Loránd. U mirovini je od 2018. godine. Bio je predsjednik Međunarodnog matematičkog saveza od 2007. do 2010. godine, a od 2014. do 2020. godine bio je predsjednik Mađarske akademije znanosti. Najpoznatiji je po svojim rezultatima u teoriji grafova. Posebno su poznati njegovi rezultati iz teorije grafova dobiveni korištenjem teorije vjerojatnosti. Također je poznat kao jedan od autora LLL algoritma (Lenstra - Lenstra - Lovász algoritam) koji ima brojne primjene, između ostalog u kriptografiji i telekomunikacijama. Avi Wigderson rođen je 1956. godine u Haifi, u Izraelu. Nakon kraćih boravaka na University of California, Berkeley, IBM-ovom istraživačkom centru i Istraživačkom centru za matematičke znanosti, Berkeley, 1986. godine se zaposlio na Hebrejskom sveučilištu. Od 1999. radi na Institutu za napredne studije u Princetonu. Poznat je po svojim rezultatima u teorijskom računalstvu, posebno po rezultatima vezanim za proučavanje složenosti algoritama. Također su zapaženi njegovi rezultati u teoriji grafova i kriptografiji. Za svoj znanstveni doprinos dobio je brojne nagrade, a najznačajnija je ova koju je dobio u ožujku zajedno s Lászлом Lovászem.

Primjena u računalstvu

Što obuhvaća pojam diskretna matematika?

- Široj je populaciji vjerojatno bliži pojam teorijsko računalstvo. Diskretna matematika je grana matematike koja proučava diskretne skupove, najjednostavnije je reći da su to skupovi koji nisu kontinuirani. Diskretni skupovi su, primjerice, skup prirodnih brojeva, skup cijelih brojeva i konačni skupovi. U suvremenu diskretnu matematiku ubrajaju se, između ostaloga, kombinatorika, teorija grafova, teorija kodiranja koja proučava probleme prijenosa podataka kroz kanale sa smetnjama i kriptografija, odnosno šifriranje koje proučava probleme zaštite tajnosti podataka. Diskretna matematika ima mnogobrojne primjene u računalstvu, što je jedan od razloga njezinog sve većeg značaja. O bliskoj vezi diskretne matematike i teorijskog računalstva svjedoči i ovogodišnja nagrada koja je Lászlu Lovászu i Aviju Wigdersonu dodijeljena za znanstveni doprinos u ove dvije grane suvremene matematike.

Upravo riječki Odjel za matematiku jedini u Hrvatskoj ima diplomski sveučilišni studij Diskretna matematike?

- Na Odjelu za matematiku Sveučilišta u Rijeci provode se znanstvena istraživanja iz više grana matematike, a najbrojnija

istraživačka grupa je ona koja se bavi diskretnom matematičkom. To je ujedno i najveća istraživačka grupa u području diskretne matematike u Hrvatskoj. Posljedično, najveći broj istraživačkih projekata iz diskretne matematike u Hrvatskoj provodi se na Odjelu za matematiku Sveučilišta u Rijeci. Razvoj istraživanja u području diskretne matematike na Odjelu za matematiku doveo je i do ustrojavanja diplomskog sveučilišnog studija Diskretna matematika i primjene, koji se na Odjelu za matematiku izvodi od akademske godine 2011./2012. To je jedini diplomski studij u području diskretne matematike u Hrvatskoj, a zbog razvijenog algoritamskog načina razmišljanja i sposobnosti brzog prilagođavanja u radu s novim informacijskim tehnologijama studenti koji završe studij visoko su zapošljivi i lako pronalaze posao.

Najsuvremenije tehnologije

Riječ je i o studiju koji se izvodi i na engleskom jeziku?

- Diplomski studij Diskretna matematika i primjene izvodi se i na engleskom jeziku i jedini je studij matematike na engleskom jeziku u Hrvatskoj. Za uvođenje mogućnosti studiranja na ovom studiju na engleskom jeziku dobivena su bespovratna sredstva Europskih strukturalnih fondova u okviru projekta Strateška internacionalizacija diplomskih studija matematike i biotehnologije - OPTILIFE. U okviru ovog diplomskog studija studenti slušaju brojne kolegije koji im daju široke mogućnosti zapošljavanja u privredi, kao što su Teorija grafova, Teorija kodiranja i kriptografija, Statistika, Dizajniranje i analiza eksperimenata, Nelinearna optimizacija i Optimizacijske metode u financijama. Diplomski studij Diskretna matematika i primjene dodatno je osuvremenjen uvođenjem kolegija kao što su Umjetna inteligencija, Strojno učenje i Optimizacijske tehnike u rudarenju podataka. Sadržaji iz ovih kolegija prirodno se nadovezuju na ostale kolegije studija Diskretna matematika i primjene, budući da koriste stečena znanja iz ostalih matematičkih sadržaja obrađenih na studiju, kao što su teorija grafova, optimizacija, teorija vjerojatnosti i statistika. Nema sumnje da će poslova vezanih za upotrebu umjetne inteligencije biti sve više i da će stručnjaci za umjetnu inteligenciju biti sve traženiji. Na taj način diplomski studij Diskretna matematika i primjene kombinacijom standardnih područja diskretne matematike, kao što su teorije grafova, teorije kodiranja, kriptografije, sa sadržajima vezanim za umjetnu inteligenciju studente priprema za rad uz korištenje najsuvremenijih tehnologija, što ih čini vrlo konkurentnim na sadašnjem tržištu rada i daje temelj za obavljanje poslova koji će biti traženi u budućnosti.

Dean Crnković

MARCO GRACIN

More ideja ~ More ideas

Na Odjelu za matematiku djeluje najveća istraživačka grupa u području diskretne matematike u Hrvatskoj

Nema sumnje da će poslova vezanih za upotrebu umjetne inteligencije biti sve više i da će stručnjaci za umjetnu inteligenciju biti sve traženiji

STUDENTI SVEUČILIŠTA U RIJECI PROJEKTI FINANCIRANI NATJEČAJEM SZSUR-a**Bogatstvo studentskih projekata**

Među projektima koje financijski podupire Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci ove godine su Bolnica za medvjediće, SPiRi – Regionalni susret studenata psihologije te Studentska lica Platka 2021. Glavni cilj Bolnice za medvjediće je umanjiti ili ukloniti dječji strah od liječnika, dok SPiRi uključuje bogat znanstveni program koji čine predavanja stručnjaka s područja kliničke i organizacijske psihologije, a Studentska lica Platka organiziraju tri sportske manifestacije u kojima će svi studenti s riječkog područja moći sudjelovati bez ikakve naknade

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Među 49 projekata koje će ove godine financijski poduprijeti Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci našli su se i projekti Bolnica za medvjediće (Teddy Bear Hospital), SPiRi – Regionalni susret studenata psihologije te Studentska lica Platka 2021. Bolnica za medvjediće međunarodni je projekt EMSA-e (European Medical Student Association) u kojemu sudjeluju i studenti Medicinskog fakulteta u Rijeci – članovi studentske udruge FOSS – MEDRI. Glavni cilj ovoga projekta je umanjiti ili ukloniti dječji strah od liječnika, »bije-
lih kuta« te liječničkih pregleda. Projekt se provodi diljem Europe kako bi se promoviralo zdravlje i stvaranje povjerenja i dobrog odnosa između djece koja se boje medicinskog osoblja i studenata medicinskih djelatnosti.

Studenti se ovom prilikom nalaze u situaciji svoje buduće profesije. Odlaze u škole i vrtiće te »liječenjem« plišanih medvjedića približavaju djeci proces liječničkog pregleda i približavaju im instrumente koji se koriste tijekom liječničkog pregleda. Širenjem projekta smanjuje se odbojnost i strah od procesa liječenja koje je ponekad bolno i neugodno, ali nužno. Projektom se doprinosi stvaranju povjerenja djece prema liječnicima te medicinskom osoblju, a Studentski

U Bolnici za medvjediće studenti liječe plišane medvjediće i tako približavaju djeci proces liječničkog pregleda

»Zen« aktivnosti koje obuhvaćaju radionice joge, opuštanja i meditacije održat će se 11. srpnja

zbor ove će ga godine financirati s 19.608,44 kuna. Temeljna ideja projekta je kroz igru, zabavu i mnogo interaktivnog sadržaja približiti medicinsku okolinu djeci, otklanjajući eventualne nelagodnosti i strahove koje imaju prema doktorima, liječničkim pregledima i terapijama. Ideja se realizira kvalitetnim studentskim volenterskim radom s djecom koji se temelji na dobroj edukaciji i visokoj organiziranosti. Voditelji projekta pozivaju sve volontere i zainteresirane za projekt da posjete Facebook stranicu Teddy Bear Hospital - Rijeka ili da se jave na teddybearhospitalrijeka@outlook.com.

Praktična psihologija

SPiRi – Regionalni susret studenata psihologije trodnevni je događaj koji se održava svake dvije godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Susret organizira Udruga studenata psihologije Psirius, najstarija studentska udruga koja djeluje pri Filozofskom fakultetu u Rijeci. Neki od glavnih ciljeva Udruge Psirius su unapređenje suradnje

studenata psihologije i psihologa Hrvatske i svijeta, poticanje znanstveno-istraživačkog rada studenata, profesionalno osposobljavanje budućih psihologa za život u međunarodnom okruženju te unapređivanje uvjeta studiranja. Predstojeći, 5. po redu SPiRi, održat će se od 13. do 15. svibnja, a tema susreta je »Zavirimo unutra: čime se bave klinički i organizacijski psiholozi?«, čime ona obuhvaća, uz edukacijsku psihologiju, dvije najvažnije grane primijenjene psihologije. Veliki interes studenata psihologije usmjeren je na praktični dio psihologije, specifično na područja kliničke i organizacijske psihologije, a upravo će Susret studentima, između ostalog, omogućiti uvid u praktične spoznaje i iskustva stručnjaka koji djeluju na tim područjima. Susret uključuje bogat znanstveni program koji čine brojna pozvana predavanja stručnjaka s područja kliničke i organizacijske psihologije, okrugli stolovi, tribine i naposljetku - studentska izlaganja, gdje studenti psihologije imaju priliku izložiti svoje

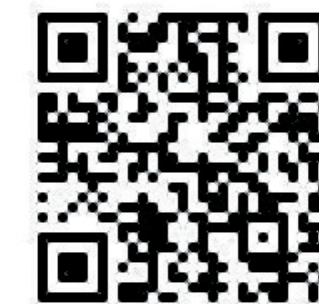
znanstveno-istraživačke radove i tako podijeliti nove spoznaje do kojih su došli, ali i potaknuti ostale studente na pisanje i izlaganje vlastitih studentskih radova. Susret okuplja studente psihologije iz Hrvatske i ostalih država regije, pri čemu studenti imaju priliku prisustvovati kongresu putem pasivnog i aktivnog sudjelovanja, ali i kroz volontiranje. Projekt je sufinancirao SZSUR iznosom od 12 tisuća kuna.

Studentska lica Platka

Nakon prošlogodišnjeg uspješnog projekta Studentski Platak outdoor 2020., ove godine se nastavlja sa sportskim aktivnostima za studente u prirodi te su za 2021. u pripremi Studentska lica Platka kao tri sportske manifestacije u kojima će svi studenti s riječkog područja moći sudjelovati bez ikakve naknade. Po prvi put, ove godine 11. srpnja održat će se »zen« aktivnosti koje obuhvaćaju radionice joge, opuštanja i meditacije. Održat će se 6 različitih radionica (hat-ha joga, joga smijeha, yin joga, zvučna gong kupka, do in vježbe

Teddy video

Sva lica Platka

istezanja, šumska kupka) te interaktivno predavanje »Život u skladu s prirodom«. Sredina dana rezervirana je za panoramsku vožnju žičarom na 1.363 metara nadmorske visine. Za kraj kolovoza planiraju se pak sportska natjecanja pa će se 21. kolovoza organizirati mali nogomet, košarku 3v3, odbojku na pijesku ili bočanje te disc golf. Posljednja nedjelja u kolovozu, 29. 8., rezervirana je za dvije trail utrke (fizička aktivnost koja podrazumijeva hodanje, planinarenje ili trčanje po različitim prirodnim terenima i to po označenim stazama od strane organizatora) na 10 kilometara za rekreativce i 25 kilometara za one u boljoj formi te MTB XCO utрку (kružna utrka brdskog biciklizma). Nakon 2020./2021. akademske godine u kojoj je nedostajalo svih studentskih aktivnosti, a ponajviše sportskih, ovaj projekt je prilika da studenti završe akademsku godinu s fizičkim aktivnostima kojima će se nastaviti baviti i tijekom sljedeće akademske godine i narednih razdoblja. Za ovaj projekt SZSUR izdvaja 13.040,98 kuna.

More ideas

Psirius je najstarija studentska udruga koja djeluje pri Filozofskom fakultetu

Studentska lica Platka studentima nude priliku da završe akademsku godinu s fizičkim aktivnostima

SVEUČILIŠNA FUSNOTA

Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta u Rijeci u okviru sveučilišnog znanstvenog projekta kojeg je odobrilo Etičko povjerenstvo Fakulteta nastavlja s provedbom istraživanja »Emocionalno funkcioniranje studenata tijekom pandemije« u kojem se prati funkcioniranje studenata tijekom različitih faza trajanja pandemije. U ovoj fazi istraživanja studenti mogu sudjelovati neovisno o tome jesu li se odazvali tijekom ranijih faza ispitivanja.

Sudjelovanje u istraživanju u potpunosti je dobrovoljno i anonimno, a odustati možete u bilo kojem trenutku. Rezultati dobiveni ovim istraživanjem pomoći će u kreiranju programa s ciljem olakšavanja prilagodbe na studiranje u izvanrednim situacijama. Ispunjavanje upitnika traje 10 do 15 minuta, a na kraju studenti mogu pronaći poveznice na korisne savjete za uspješnije nošenje s aktualnom situacijom i uspješnije studiranje.

Raspisan je poziv za dodjelu

nagrada/stipendija za YERUN istraživačku mobilnost za 2021. godinu. YERUN stipendije za istraživačku mobilnost namijenjene su mladim istraživačima (studentima doktorskih studija i postdoktorandima) ekvivalentno Euraxess istraživačkim profilima R1 i R2. Ove godine program je usmjeren na pružanje podrške istraživačima s ciljem uspostavljanja novih istraživačkih kolaboracija u virtualnom obliku: suradnja s drugim YERUN istraživačima na projektu, publikaciji ili novoj kolaborativnoj aktivnosti, promocija

interdisciplinarnih istraživanja u YERUN mreži, obogaćivanje istraživačkih prilika i prilika za usavršavanje mladih znanstvenika (studenti doktorskih studija i postdoktoranata u YERUN mreži). Ukupno se dodjeljuje 40 stipendija, svaka u iznosu od tisuću eura. Suradnja u istraživačkom projektu mora biti provedena tijekom 2021. godine, a unutar YERUN mreže. Prijave se zaprimaju do 12. svibnja.

Sveučilište u Rijeci raspisalo je drugi Javni poziv za dodjelu

jednokratne financijske pomoći studentima iz potresom pogodenih područja. Prijave na Javni poziv zaprimaju se do 3. svibnja, a najnovijim dopunama Pravilnika o primjeni općeg poreznog zakona (NN26/2021) pomoći primljene temeljem ovoga Javnog poziva nemaju negativni utjecaj na porezni status studenata i njihovih roditelja/staratelja. Pomoći su neoporezive i ne utječu na porezni status pri ostvarivanju prava roditelja/staratelja na osobni odbitak za studente uzdržavane članove.